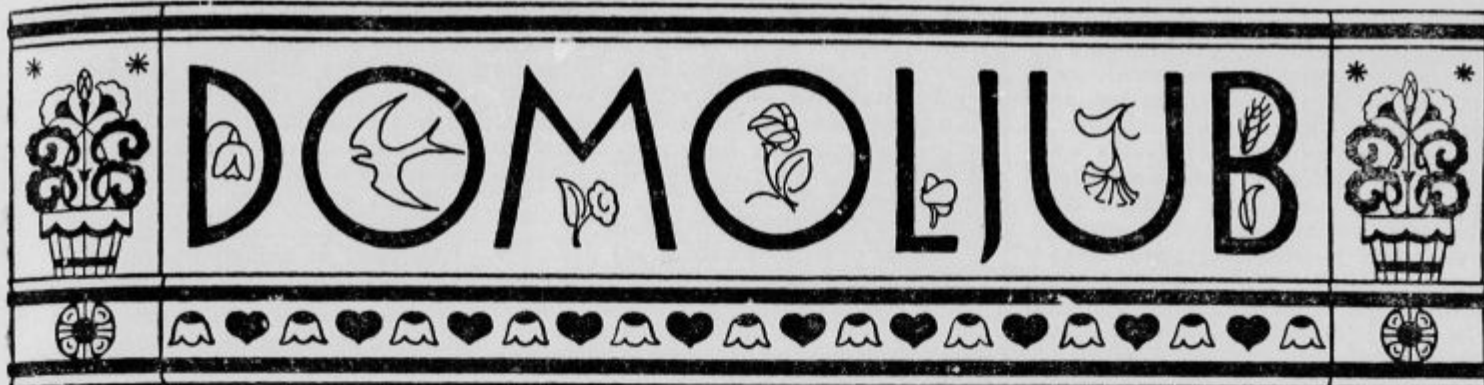

(Javna Jugoslovanske kmetijske zveze. — Cena 35 Din za celo leto. — Za inozemstvo 60 Din. — Poštna zbirna številka 1 Din. — V inostranstvu vsaka drobna vrstica ali nje prostor 10 Din.)

Izhaja vsako sredo ob 6 zjutraj. — Spisi in dopisi naj se pošiljajo Uredništvu „Domoljuba“, naročnika, reklamacije in inserati pa Upravištvu „Domoljuba“ v Ljubljani, Kopitarjeva ulica šte. 6.

Ob 10-letnici majniške deklaracije.

30. tega meseca bo preteklo 10 let, odkar so Slovenci v avstrijskem državnem zboru pod vodstvom svojih neustrašenih voditeljev dr. Korošca in dr. Kreka proglasili takozvano majniško deklaracijo. V tej izjavi so Slovenci sredi svetovne vojske, ko so imeli Nemci pripravljen načrt nas po zmagoviti vojski izseliti v Galicijo ter naše lepe kraje kolonizirati z Nemci, odločno in glasno pred celim svetom zahtevali isto svobodo in isto samovlado za južne Slovence, kot jo imajo Nemci. Zahtevali smo združitve južnih Slovanov z lasno upravo.

Poglaviti pogoj za obstoj in zdrav vsestranski razvoj vsakega naroda je pravična svoboda in samoodločba. Te v Avstriji nismo najmanj imeli. Vsi višji uradniki so bili Nemci, industrija je vedno bolj prehajala v tuje roke, Slovenec je bil samo za to še, da služi. Po zmagoviti vojski mu je bila začetna najbolj črna usoda. In v to težko ozračje je kot blisk posvetila majniška deklaracija. Dih po svobodi in samoodločbi je kakor močan val zavel po vsej Sloveniji. Kakor človek, ki je v skrajni smrtni nevarnosti, zbere vse svoje sile, da se reši, tako je takrat slovenski narod moralno potrgal svoje stoletne vezi ter si idejno že priboril svobodo in samoodločbo.

Res je, da danes v naši državi ni še vse v redu, da kot Slovenci nimamo še tiste svobode in samoodločbe, kot jo vsak narod nujno potrebuje, toda naša pot gre v tem smislu stalno navzgor, med tem ko je bila v Avstriji stalno navzdol.

In vprav to je tudi še danes veliki pomen majniške deklaracije za nas Slovence: boj za svobodo in samoodločbo Slovencev, ki se je pričel z deklaracijo, ni še ponehal, temveč se še biže z vedno boljšimi uspehi. In kadar bomo Slovenci v državi imeli vse, kar kot narod moramo imeti (ogromno smo

si že priborili v teh 10 letih), tedaj bo deklaracija slavila svojo končno zmago, obenem pa bo to zmaga močne Jugoslavije, v kateri bo napredna in v svobodi razvijajoča se Slovenija najmočnejši stebel, kakor bo močna Jugoslavija Sloveniji najkrepkejša opora.

In še drug ogromen pomen ima še danes majniška deklaracija. Njen program ni še izvršen. Vsi južni Slovani še nismo združeni. V prvi vrsti ječe pod tujim jarmom naši primorski Slovenci in Hrvati ter koroški rojaki, in končno: Bolgari še niso z nami združeni. Majniška deklaracija nas druži ter nas opominja: ne smemo odnehati, dokler nismo združeni vsi Slovenci in vsi južni Slovani v eni sami mogočni državi, kjer se bo vsak izmed štirih narodov razvijal svobodno, a družila jih bo ena močna državna vez v nepremagljivo celoto.

In če bomo letos slovesno slavili desetletnico majniške deklaracije, je ne bomo slavili samo kot zgodovinski dogodek, temveč tudi kot naš nadaljnji program, dokler ga ne uresničimo.

Te proslave naj imajo v prvi vrsti ta namen, da se v polni meri zavemo ogromne važnosti majniške deklaracije ne samo pred desetimi leti, temveč tudi še danes. Naj nam vedno kliče v spomin, da je samo v združitvah Slovencev in Jugoslovancev v eni državi ter svobodni razvoj vseh jugoslovenskih narodov jamstvo najpravičnejšega obstoja Slovencev sploh, drugič pa za kulturni in gospodarski napredek našega naroda. Tujcu na severu, severovzhodu in zapadu bi nas radi državno, narodno in potem gospodarsko pogoltnili, edina naša rešitev je v močni lastni jugoslovanski državi, ki se je bodo bali sosedi in jo spoštovali.

višje demokrati in radikali, toda jasno je, da samo iz discipline in pa zato, ker nobena struja ni še dovolj pripravljena in gotova, da bi v slučaju razsula vlade prišla v ospredje. Vlada sama pa se trudi, da bi dobila volilni mandat in da bi razpustila narodno skupščino. V ta namen je šel ministrski predsednik v Vrhnice h kralju, pa danes še ne vemo, ali je dobil volilni mandat ali ne. Govoril se namreč, da bi bile

sedaj, ko so razmere z Italijo tako napete, volitve zelo neumestne in bi naš položaj poslabšale.

Med radikali se bijejo obupni boji. So tri izrazite, med seboj si zelo nasprotnne struje. Na prvem mestu so Vukičevićevi, vladni radikali, bivši jovanovičevci, ki so pravzaprav samo še po imenu radikali in tudi po številu najšibkejši, toda imajo danes moč v rokah in veliko zaslombo na dvoru. Gre jim zato, da sami izvedejo volitve ter svojo strujo okrepe, ostale radikale pa razbijajo. Najmočnejši so pa Uzunovičevci, ki so imeli v rokah prejšnjo vladno in so dobili naročilo, da odstopijo. Na Vukičevića so precej divji ter se pripravljajo, kako bi zopet obvladali položaj. Tretji so pašičevci, ki so na dvoru v veliki nemilosti, pa imajo za seboj zelo ugledne politike. Le-ti se trudijo, da bi zlasti dobili premoč v radikalnem klubu s tem, da bi svojega človeka, starega Pačevega prijatelja Aco Stanojeviča izvolili za predsednika stranke in s tem dobili odločilni vpliv. Uzunovičevci in pašičevci so si sicer precej gorki med sabo, toda skupna nevarnost od strani Vukičevića jih je v zadnjem času zblížala.

Davidovičevi demokrati na znotraj tudi niso edini. Sedaj ima glavno besedo dr. Marinkovič, kateri je tudi v vladi odločilen. Davidovič ni zadovoljen s sedanjim stanjem, toda izgovarja se, da je treba izvesti svobodne volitve in to je le možno, če so demokrati v vladi, čeprav ta vlada ni baš demokratična.

Najbolj žalostno figuro igrajo sedaj žerjavovci. Na vse strani se ponujajo v vlado, zakaj volitve so tu in denarja jim manjka, odkar so skoro vse njihove banke falirale. Toda Pribičević ne marajo v vlado zato, ker bi pri volitvah demaratom in radikalom v zelje hodil, pač pa niso nekateri nenaklonjeni slovenskim žerjavovcem, ker belgrajski framasoni vidijo, da so slovenski liberalci v svojem sovraštvu do vere in Cerkve najzanesljivejši framasonski bojovníki proti SLS, katere program sloni na katoliških načelih. Zato se slovenski liberalci na vse pretege trudijo, da bi osnovali v Sloveniji »napredni blok«, ki naj bi združil vse slovenske liberalne stranke v eno framasonsko bojno vrsto proti katoličanom. Ta »napredni blok« bi bil menda belgrajskim framasonom zelo všeč in bi žerjavovcem olajšal vstop v vlado. Toda povsod se smola drži, kamor žerjavovci primejo. V ta

V Belgradu.

Narodne skupščine ni. Zato se vodi vsa sedanja politika kakor pravimo za kulisami. Nihče nič natančnega ne ve, kaj se snuje in kuha. Skušajmo malo iz zunanjih dogodkov razbrati, kaj se v resnici godi, a ne moremo jamčiti, da bi vse tako zadeli, kot je v resnici.

Vlado na zunaj res podpirajo Davidovi-

»napredni blok« bi pač vse slovenske liberalne stranke rade šle, toda ne pod komando žerjavovcev razen nekaterih socialistov, ki jim je glavna naloga boj proti veri. Na drugi strani pa si v Belgradu ne upajo Slovencev in Hrvatov izzivati z žerjavci in pribiževanci. Zato se zdi, da bo vse ponujanje žerjavovcev v vlado zaenkrat ostalo brez uspeha.

Radičevci so mirni, ker vedo, da so v Belgradu zgubili vse in je vsak trud zastonj.

Zdi pa se, da bo še ta teden v položaj prišlo precej jasnosti in bomo prihodnjič o tem poročali.

Kaj pišejo nasprotniki.

»Kancelparagraf bo samo koristil veri«, razlaga v dolgem članku zadnja »Domovina«. Kaj je »Kancelparagraf« in kako bo veri »koristil«, o tem je pisal »Domoljub« že zadnjič in naša želja je, da dotični važni članek tudi žerjavovci po deželi opetovano prečitajo. Za danes naj omenimo le, da je značil »kancelparagraf« povsod, kjer so ga vpeljali, začetek javnega preganjanja vere in Cerkve, tiste vere in Cerkve, ki jo je dolžan slušati vsak katoličan. Zato je za slehernega pravega katoličana v škofijah celega sveta merodajno edino to, kar pravi o »kancelparagrafu«, o raznih političnih strankah in njih časih — pristojna cerkvena oblast. In ta oblast »kancelparagraf« obsoja in ta oblast je že opetovano povedala, katerih časopisov slovenski katoličan ne sme naročati in redno čitati in katerim veri in Cerkvi nasprotnim strankam ne sme pripadati. Kdor pa v svoji trmi in »učenosti« misli in dela drugače, naj gre svojo pot, — ponosnega imena »katolik« pa naj ne zlorablja ne v življenju in ne ob smrti.

»Geslo mora biti: za pametno in pošteno občinsko gospodarstvo«, piše »Domovina«. Podpišemo in pristavljamo, da ne more biti pri ljudeh, ki Cerkve od znotraj skoraj nikdar ne vidijo, pa tudi ne pri prijateljih propadlih bank — poštenega občinskega gospodarstva. Zato ne bi noben pameten in pošten kmet volil v občinski odbor — pristaša žerjavovske stranke.

»Le brez strahu«, piše »Kmeti list« samostojnejšem za bližajoče občinske volitve. — Ne bo veliko zaleglo, ker je večina slovenskih radičevcev že spoznala, da je bilo dosedanje delo njihovih voditeljev slovenskemu kmetu le v gospodarsko škodo in da je le v korist občine, če se kričavim »gospodarskim veleumom« zabrani vstop v občinske odbore.

»Slovenski kmetje morajo skupaj v boj za svojo osamosvojitev in svobodo«, pou-

Prepričate se o trpežnosti vrvarskih izdelkov iz prve kranjske vrvarne

IVAN N. ADAMIČ
LJUBLJANA, Sv. Petra cesta št. 31

in pri podružnicah v Mariboru, Vetrinjska 20 in v Kamniku, Šteta št. 4.

čuje glasilo slovenskih radičevcev. — »Osamosvojitev in svobodo« slovenskega kmeta ste ravno vi, samostojneži »zafurali« z glasovanjem za — centralistično ustavo. Zato pa se zbira pri vseh volitvah ogromna večina slovenskega ljudstva pod zastavo SLS, da po vaši krivdi pripravljeno samostojnost zopet pribori.

»Zato pravimo kmetom, naj poslušajo vse nasvete, ampak odločujejo naj o vsem kmetje sami«, razlaga »Kmeti list«. Zakaj pa v Vaši stranki odločujejo Pucelj, Prepeluh, Bukovec itd., ki niso kmetje? Kdo potem še verjame taki bedasti pisariji?

»Gospoda že ve, zakaj hujska kmete, — zato, da kmetom lahko žepo prazni« pripoveduje »Kmeti list«. — Popolnoma pravilno in tudi g. Pucelj ve, da so imele vlade, v katerih je sodelovala tudi radičevska stranka za »izpraznjenje« ljudskih žepov — nepopisen apetit. — In zakaj imate v načelnstvu vaše stranke tudi toliko gospode?

»Mi smo z davki že dovolj obremenjeni«, pripoveduje »Domovina«. Resnično in kdo je temu kriv? Ali ne vi žerjavovci, ki ste brez srca in vesti v vladi nalagali Sloveniji leto za letom večje davčne dajatve? Za blagor ljudstva pa niste storili prav ničesar; ljudski denar ste uporabljali le za svojo strankarsko blagajno in za svoje lažnjivo časopisje.

»Klerikalci bi morali, ko so sedeli v vladi, poskrbeti, da bi se našim oblastnim skupščinam odstopila zadostna denarna sredstva«, modruje žerjavovski tehnik. — Z dopolnili k državnemu proračunu je že vse to preskrbljeno. Kar bo za uspešen napredek slovenskega gospodarstva še zmanjkalo, se bo že še dobilo iz prispevkov tistih, ki se bodo z nepotrebnimi življenjskimi izdatki sami obremenili.

»Z verskimi zlorabami je SLS v Sloveniji zmagovala.« — Navadna laž, kajti če bi SLS podtikane »verske zlorabe« igrale pri naših zmagah odločilno vlogo, bi SLS pri volitvah v konstituanto ne bila — propadla. Enkrat se je večina našega ljudstva dala preslepiti lepim besedam hinavskih nasprotnikov slovenskega naroda, a kmalu je naš človek spoznal, da je pošteno, nesebično gospodarsko delo doma le pri Slovenski ljudski stranki. Zato SLS zmaguje in bo zmagovala.

»Hočemo čistost vere«, razlaga žerjavovski tehnik. Drzno in smešno! »Čistost vere« zahtevajo žerjavovci, torej tisti ljudje, ki sramote najboljše dušne pastirje, ki so nesramno lagali v svojem časopisju o Materi božji in svetnikih, ki razlagajo po svojih družtvih, da sveta ni ustvaril Bog in da je človek potomec opice itd. To je vaša »čista vera« — hinavci!

»Cerkve naj se vrne veri, a politiko naj vodijo posvetni ljudje«, modruje »Domovina«. Razumemo, to bi vam bilo všeč. Duhovnik naj bi sedel ves dan v župnišču

ali pa v cerkvi, vi bi pa med tem po svojih družtvih in zabavah neovirano hujskali zoper vero in verske resnice, sramotili cerkev in nje služabnike, metali iz šolskih sob verouk in križ in zastrupljali z nepravnostjo staro in mlado. Take politike »posvetnih ljudi« — se vam hoče. Brez uspešen vaš trud!

Klerikalci so najbolj izobraženi.

Ker večina oblastne skupščine bivšim narodnim socialistom ni nasledla in pri lastnem položaju, v katerem se nahaja celokupno slovensko ljudstvo, odklonila njihov neresen predlog, da se najame 30 milijonov Din posojila za nova mestna stanovanja, očitajo ti ljudje naši stranki, da nima srca za revni sloj, kar je seveda že več kot stokrat dokazana neresnica. »Nova pravda« piše, da bi radi tega klerikalcem na Hrvatskem in v Srbiji nič več ne verjeli, v Sloveniji, »ki stoji v kulturnem oziru na prvem mestu«, pa jim bo ljudstvo še vedno zapalo. — Prav dobro! Kakor torej sami pše sledijo klerikalcem le izobraženi, brihtni ljudje. To pravimo mi vedno in le veseliti nas mora vaše priznanje. Ko bodo še tam na jugu v kulturnem oziru tako visoko kot slovenski narod — bo žerjavovskih laži in hujskarij enkrat za vselej konec, kajti samo nezavedno, v izobrazbi zaostalo ljudstvo naseda lepim besedam političnih kričačev in zabavljačev.

Dokument kulturne sramote.

Pod tem naslovom prinaša socialdemokratska »Delavska politika« v majski številki neki proglas nemške krščansko-socialne stranke, ki se je začetkom vojne navduševala za njo. Socialdemokratje so očitno porabili, da so za vse vojne krodit, brez katerih je vojna izključena, glasovali tudi njihovi poslanci — »sodrug« in sicer z istim navdušenjem, kakor naj večji militaristi. Pa vtajite, če morete!

Rdečkarski »raj na zemlji«.

»Delavec« prinaša v 9. številki članek, o spolnem vprašanju, ki izzveni v tem, da bi bil raj na zemlji, ako bi bila dovoljena — svobodna spolna razmerja in omejitve človeškega naraščanja. — Ves članek je en sam veliki udarec vzglednemu samskemu in rodbinskemu življenju (saj zagovarja celo samoskrumbo) in je nezaslišan greh proti naukom vere in Cerkve. Ali je glavna rešitev delavskega vprašanja — svobodna svinjarija? Ali je v Rusiji raj, kjer v spolnih razmerah vlada živalska morala?

Cerkovnik se išče

za cerkev na Rožniku pri Ljubljani. — V prostem času bi opravljal tudi kmečka dela na polju. Le pridna in poštena oseba se sprejme. — Plača po dogovoru. Naslov na: JOS ČAD, posestnik, Sp. Rožnik pri Ljubljani. 3745

RAZPIS. župni urad v Sodražici razpisuje pismo ofertalno licitacijo za ADAPTACIJO ŽUPNE CERKVE V SODRAŽICI. Vsa potrebna pojasnila in pripomočke dobe reflektantje pri župnem uradu v Sodražici. Ponudbe je vpslati do 27. maja t. l. Licitacija se bo vršila 30. maja 1927 ob 10 dopoldne v župnišču. Gradbeni odbor si pridržuje pravico, oddati delo ne glede na višino ponudene vsote. 3724

NOVICAR

d Svarilo! Ponovno nam poročajo z dežele, kako nasedajo ljudje agentom raznih malih bank, ki jim vsiljujejo razne papirje, zlasti pa papirje vojne odškodnine. Posamezni plačajo za kos po 100 Din in še čez, več kot je kurz na borzi. Ker vzamejo na obroke, pride še dražje. Ponovno prosimo vse prijatelje ljudstva, duhovnike, učitelje, župane itd., opozarjajte ob vsaki priliki ljudstvo, naj bo previdno. Kako škoda je tisočakov ljudskega premoženja, ki gre v nič! Čemu bi redili tuje banke in tuje agente?

d Delo SLS se pozna. Kako so svoj čas samostojneži ko so bili poldrugo leto v vladi, pravili, da bodo zidali v Sloveniji železnice in vsem je še v spominu takozvana Pučjeva železnica, ki je bila naslikana v »Avtonomistu«. SLS pa je bila dobra dva meseca v vladi ter spravila v finančni zakon člen o graditvi novih železnic v Sloveniji. In res je prometni minister na podlagi tega zakona predložil finančnemu odboru načrt za graditev železnic, ki naj se začne graditi že v teku 6 mesecev. V Sloveniji so to proge Kočevje—sušaska proga, Krapina—Rogatec in Št. Janž—Sevnica. Dr. Kulovec se je zavzemal za to, da se začne takoj graditi tudi proge Novo mesto—Brežice ter Škara—Kočevje, pa je minister odgovoril, da za sedaj žal nima zadostnih kreditov.

d Večja orlovska prireditelja se bo vršila 3. julija, ob priliki ljubljanskega velesejma, na ljubljanskem Stadionu. Nastopili bodo Orli-telovadci iz ozemlja bivše Kranjske. Dopoldan bo sprevod skozi mesto na Stadion, kjer bo sv. maša, popoldan pa telovadni nastop.

d Kriza v bolniškem zavarovanju. Okrožni urad za zavarovanje delavcev je dovoljeval najdalekosežnejše olajšave pri odplačevanju zaostankov in plačevanju tekočih predpisov. Plačilne olajšave pa so podjetja in delodajalce zavedla k temu, da ne plačujejo redno niti obrokov niti rednih prispevkov in s tem puščajo urad brez potrebnih dohodkov. Naravno in razumljivo je, da naše zavarovanje pod takimi razmerami mora hirati v škodo delavcev in delodajalcev. Redni dohodki bolniškega zavarovanja so se skrčili na najmanjšo mero, ki daleko ne zadošča za tekoče in nujne obveznosti. Ta pojav opozarja k poostitvi vseh kazenskih predpisov in k znatnemu zvišanju vseh kazni in pa k strogemu izvajanju že obstoječih predpisov. Iz teh razlogov daje urad v vednost, da je v interesu bolnih zavarovalnih članov in v interesu rednih plačnikov nujno prisiljen, da z vso strogostjo vstraja na vseh sredstvih, ki mu jih daje sedanji zakon v svrhu izterjanja dolžnih prispevkov na razpolago, in da ne more dovoljevati nobenih olajšav več. Bolniško zavarovanje ne razpolaga z nobenimi rezervami, in more biti zato vsak zastoj v dohodkih uničujoč in nedoglednih posledic za zdravljenja in pomoči potrebne zavarovance. S tem urad nujno opozarja vse delodajalce, da se z vso resnostjo za-

vedajo dolžnosti napram svojim obolelim in pomoči potrebnim uslužbencem in plačilo zavarovalnih prispevkov smatrajo izmed vseh javnih dajatev za najbolj nujno in neodložljivo. (Iz okrožnice okrožnega urada za zavarovanje delavcev.)

d Ljubljanski okolici. Sedaj, ko se večkrat govori o raznih mestnih hranilnicah, so nas vprašali nekateri iz ljubljanske okolice, če je takozvana »Kmetijska posojilnica ljubljanske okolice« v rokah somišljenikov naše stranke. Reči moramo, da ni pri tej posojilnici nobenega našega pristaša, ampak je v rokah mož, ki so drugega prepričanja. Toliko v pojasnilo.

d Odgovori na vprašanja v »Domoljubu« v naši velikonočni številki še vedno pridno prihajajo. Priznati moramo, da smo dobili v njih veliko dobrih zrn in dragocenih navodil za naprej. Po 31. maju bomo vse odgovore podrobno proučili, skušali izvršiti, kolikor nam bodo seveda možnosti dopuščale ter bomo najboljšemu piscu poslali obljubljeno nagrado.

d Dr. Ivan Stanovnik in SLS. Prejšnji nik v Ljubljani, vse politične vloge v Sloveniji v Ljubljani, vse politične volge v Slovenski ljudski stranki. To je bila posledica nesoglasij med njim in SLS. Načelstvo SLS je v svoji seji dne 8. t. m. te odstopa vzelo na znanje. Nato je dal dr. Stanovnik zagrebškemu hrvaškemu listu »Novosti« izjavo, v kateri se obrača proti načelniku dr. Korošcu in v kateri nastopa proti duhovščini v SLS. Po tej izjavi ni več smatrati odvetnika dr. Ivana Stanovnika za pristaša naše stranke. Vse disciplinirane somišljenike SLS prosimo, da vseh svojih političnih korakov to v polni meri upoštevajo.

d Nekaj o brezposelnosti. »Dela ni«, tožijo eni, »Delo nas bo rešilo« kličejo drugi. Pisec teh vrstic je dobil voz premoga. Treba ga spraviti v klet. Pristopi brezposelni in zahteva 40 Din, za kaj manj ni hotel znositi. Delo sem opravil nato sam in v dveh urah zaslužil štiri »kovače«, kar je zadostovalo za skromno enodnevno prehrano vse družine. Niso vsi taki, ampak že navedeni slučaj jasno kaže, da vzrok brezposelnosti ni vedno samo pomanjkanje dela, temveč večkrat tudi pomankanje volje za delo, ker je beračenje lažje in dobičkanosnejše kot delo.

d Slana 12. maja. Letos se trije ledeni svetniki sv. Servacij, Pankracij in Bonifacij napravil kmetijstvu znatno škodo. Posebno slabo se je vpeljal sv. Servacij 12. maj, ki je nastopil s tako hudo slano, da je uničil vse, kar je bilo v naravi nežnega. Posebno je trpel fižol, ki je tako osmojen, da ga bo treba nanovo posaditi. Krompir je tudi močno ožgan in četudi se bo opomogel, bo letina vendar vsled tega trpela. Orehi so popolnoma uničeni in tudi sadje tam, kjer je bilo še v cvetju. V vinorodnih krajih so tudi trte nekoliko trpele. Posebno hudo je bilo prizadeto ljubljansko barje, ki je bilo kakor posneženo. 13. maj pa je prinesel mrzel dež, ki se je celo na nizkih hribih

spremenil v sneg. To je torej letos prvi začetek ujma, ki čakajo kmeta pri njegovem gospodarstvu. Dal Bog, da bi jih ne bilo mnogo, ampak, da bi vsaj ena dobra letina popravila ogromno zgubo zadnjih dveh let.

d Naznanite škodo v 8 dneh. Po nekaterih krajih je slana napravila občutno škodo zlasti v vinogradih. Ker na podporo ni misliti, je treba vsaj pri davkih nekaj doseči. Zato naj župani naznanijo gotovo v 8 dneh po slani škodo davčnemu oblastvu (ne uradu) ter prosijo za odpis davkov. Pa tudi prizadeti posestniki naj to store vsaj v 8 dneh. Prošnja naj bo približno taka: »Davčno okrajno oblastvo v Naznanjam, da mi je mraz v času od ... do ... 1927 uničil v mojem vinogradu parcel. štev. ... letošnji pridelek tako, da ne bo letos prav nobenega dohodka iz vinograda (ali pa: pridelek je uničen od 50 do 80 odstot.). Prosim, da se ta moja prijava upošteva in se mi odpíše zemljiški davek ter se ogromna škoda, ki me je zadela, upošteva tudi pri dohodnini; ker letos ne bo iz vinograda niti toliko dohodkov, da bi bili kriti stroški obdelovanja. Datum. Podpis. Potrdilo obč. urada.»

d Spomenik neodrešenemu ozemlju se odkrije za desetletnico majniške deklaracije v nedeljo, dne 29. t. m., v Ljubljani. Pred spomenikom bo gorel večni ogenj.

d Nova podzemna jama je bila preteklo nedeljo otvorjena pri Ponovi vasi (Grosuplje). Jama ima zelo lepe kapnike. Nadaljnje raziskavanje bo še pokazalo, koliko jame je še neodkrita in kakšne podzemne lepote se še skrivajo v njej. Otvoritvi je prisostvovala večtisočglava množica.

d Na naslov loterije Št. Peter pod sv. Gorami. Parkrat smo tudi mi na prošnjo priporočili loterijo Št. Peter pod sv. Gorami. Ljudje nas sedaj ponovno vprašujejo, kdaj bo žrebanje, ki bi se že davno moralo vršiti, pa je bilo preloženo. Odbor loterije najuljudneje prosimo, naj to žrebanje čim prej izvrši, da ne bo na eni strani nepotrebnega popraševanja, na drugi strani pa nikomur koristnega nezaupanja. — Uredništvo.

d Žrebanje jeseniške loterije se je moralo radi tehničnih ovir za nekaj časa preložiti. Vendar pa se bo gotovo vršilo v najkrajšem času. Srečke so še na razpolago, in sicer tri za dve, t. j. kdor kupi dve po 10 Din, dobi eno povrhu. — Loterijski odbor za postavitve novega društvenega doma na Jesenicah.

d Obsojen časnikar. V Mariboru izdajajo socialisti nemško pisani časopis »Volksstimme« (Ljudski glas). Urednik tega lista je neki Eržen, ki je brez konfesije (brez vere), kakor je sam povedal pred sodiščem. Začetkom letošnjega leta je obdolžil ta časopis slovenske duhovnike, da so ob znani ponesrečenosti nemški demonstraciji po zimi l. 1919. v Mariboru streljali na Nemce. To govorico so takrat razširili Nemci zato, da bi Italijani zasedli Maribor ter ga potem dali Avstriji. To zgodbo so sedaj pogreli socialisti, ki so hoteli umazati slovensko duhovščino pred celim svetom. Mariborski duhovniki so na to tožili časopis ter se je prejšnji teden vršila obravnava. Socialisti so poklicali celo

vrsto prič iz Avstrije. Pomagali so jim žerjavci, ki imajo največjo slast s tem, če morejo grditi duhovnika, magari če s tem grdiyo ves slovenski narod. Pri obravnavi pa so uradne priče dokazale, da niti en strel ni padel iz bogoslovnice, kot to trdijo socialisti in da noben duhovnik sploh orožja ni imel. Zato je bil Eržen radi obrekovanja obsojen na tri mesece ječe, na denarno globo, odškodnino in povrnitev stroškov.

d Prepovedan časopis. Ker je mariborski časopis »Volksstimme« silno bogokletno pisal o Bogu in Mariji, je mariborski škof vernikom prepovedal ta časopis čitati.

d Elektrarna v Zagradcu se proda. Sodno ugotovljena vrednost je 2.083.000 dinarjev.

d Požar. Iz Stranj pri Kamniku se nam poroča: V petek zvečer, dne 13. maja, je v Bisteršici pogorel Čurgov hlev in zraven stoječi kozolec. Živino so rešili. Ogenj je baje nastal po neprevidnosti.

d Konji utonili. V četrtek, dne 12. t. m., je proti večeru pripeljal v Kamnik na žago hlode brat župana v Podhruški Zebalca z njegovimi konji. Ko se je vračal domov s praznim vozom, si je hotel prikrajšati ovinek skozi mesto in je pognal konje po poti nad Hočevarjevim jezerom v Bistrici, kjer so pred lansko povodnijo redno vozili čez reko, ker je bila tam plitvina. Mož se ni zavedel, da je napravil Hočevar nov jez in da je struga zdaj tam globoka do tri metre, ker je voda ob poplavi silno razjedla strugo. Na vozu je sedel voznik in gnal konje dalje kljub temu, da konji niso dosegali več tal. Sredi struge sta se pričela konja zapletati v vrvi in jermena, da nista mogla plavati in držal ju je nazaj težki voz. Poleg tega je napravil na drugem bregu Hočevar varnostno napravo iz drevja in hlobov in sta se konja, ki sta le pritegnila skoro do brega, zapletla vanjo in nista mogla dalje. Voznika je odnesla voda raz voz in rešili so ga komaj na vrhu jeza z železnim kavljem ter ga izvlekli na suho. Konja pa sta oba utonila.

d Strela. Od Sv. Križa nad Jesenicami se nam poroča: Strela je udarila v soboto v smreko, pod katero sta vedrila Janez Smolej in Jože Štefelin. Slednji je imel pri sebi uro z verižico. Električna je stekla iz smreke v njegovo levo ramo, potem pa po verižici in skozi uro na desno stran in po nogi v zemljo. Za seboj je pustila strašne opekline, uro pa je pri izstopu stopilo, tako da se lahko svinčnik vtakne vanjo. Pravo čudo je, da sta sploh ostala živa. Smreka je nizka, komaj 4 m visoka; sicer stoji na planem, vendar je v bližini dosti višjih dreves.

d Padel v vreli jug. V posodo vrelega luga je padel štiriletni Alfonz Jageman v Mostah pri Ljubljani. Mati se mora težko boriti z delom za zaslužek in prepušča čez dan svoje otroke pri 60letni Ivani Kavčičevi. Ko se je Kavčičeva v torek za trenutek odstranila, so se podali otroci k sosedovim otrokom. Pri Galetovih so ravno prali, otroci pa so se igrali okrog škafov, pri čemer je padel Alfonz v vreli jug in si opeknel spodnji del telesa in noge.

Dečka so prenesli v deželno bolnišnico. **d Vlom v cerkev.** Znani vlomilec Kermelj je bil pred nekaj časa izpuščen iz ljubljanskih zaporov. Mož pa se je takoj podal na svoje staro rokodelstvo ter v noči od 8. na 9. maj vlomil v župno cerkev v Preski, kjer je ukradel denar iz dveh nabiralnikov. Kermelj, ki je vlom priznal, je zopet romal na svoje staro mesto.

d Žrtev alkohola. V gostilni Zorec v Štukih pri Ptujju je sedel v gostilni ruski begunec Nikola Medvedjev, miren in simpatičen mož, s svojo ženo, tukajšnjo domačinko, ter svojim otrokom. Med plesom je prišlo med njim in nekim okoliškim fantom do prerekanja, v katero so posegli tudi pri sosednji mizi sedeči vojaki, ki so se odločno postavili na stran Rusa, ki ni zakrivil prepira. Pričela se je bitka s kozarci, ugasnili so luč in v temi se je boj nadaljeval. Takoj ob početku spopada sta dva vojaka odšla v vojašnico po vojaško patroljo, predvsem radi tega, ker je bil s kozarcem ranjen narednik, ki je sedel v njihovi družbi. Medvedjev s svojo ženo in otrokom je tudi odšel z njima. Pri vojašnici je Nikola odslovil svojo ženo, češ, naj gre domov, on hoče samo spremiti patroljo do gostilne, nakar se takoj vrne. Odsel je v smrt. Ko je patrolja prišla do gostilne, so se začuli streli, skozi prsi zadet se je zgrudil Medvedjev in je kmalu izdihnil.

d Mali popotnik okoli sveta. V Rogatici na Hrvatskem je prišel 14letni dečko bosonog, raztrgan, z lasmi do ramen. Imenuje se Peter Šimoga. Pravi, da je sklenil, da se ne ostriže, dokler ne pride okoli sveta. Dvakrat je ušel od doma, pa ga je policija vselej vrnila. Tako potuje že leto dni, pa je prišel šele od Odra pri Zagrebu do Rogatice. Prebil pa je večino zime na poti, tako da ima kožo na nogah debelo in trdo kot pri močnih opankah.

d Ljubljanska porota. Pomladansko zasedanje se je začelo v ponedeljek. Prvi je bil na vrsti 34 letni čevljar Jože Štefe iz Tržiča, ki je na Silvestrovo težko ranil Vinka Rozmana ter mu izbil levo oko. Mož je bil obsojen na 5 mesecev, plačilo stroškov ter odškodnino tožitelju 30.000 Din. Mož si bo zapomnil to veselico.

d Potres v Srbiji. V nedeljo zjutraj je več zaporednih potresnih sunkov vrglo Srbe v Belgradu in okolice z postelj. Ljudje so napol oblečeni hiteli na ulice ter čakali še kaj hujšega. Vendar v Belgradu samem razen nekaj razpokanih zidov ni bilo večje škode. Le razburjenje je bilo veliko, kot je ob takih dogodkih običajno. Hujše pa je bila prizadeta kragujevska oblast južno od Belgrada. V Kragujevcu je ves gornji del mesta težko prizadet. Palača oblastnega odbora, v kateri ima svoje urade sodišče, veliki župan, finančna uprava in druge oblasti, je zelo razpokana in drugače poškodovana. Istotako je kolodvor zelo razpokan. Večje žrtve je zahtevala katastrofa v Milanovcu in Rudniku. Tam je prebivalstvo komaj pozabilo potres iz leta 1922., je že prišel zopet in močnejši kot tedaj. V Rudniku je več hiš tako poškodovanih, da jih sploh ni mogoče več popraviti. Stropi so se udrli v skoro četrtini hiš, omet in opeka sta zasula stanovanja in sobno opremo. Vse

javne zgradbe so težko prizadete. Milanovec je še v hujšem položaju. Tam je hiša, ki je ostala cela, le še izjema. Veliko pa jih je, ki so popolnoma propadle, največ je takih, da v njih ni mogoče stanovati in jih tudi popraviti ni več mogoče. Le nekaj je še takih poslopij, ki bodo uporabna, če se takoj izvrše potrebna popravila. Prebivalci Milanovca izpod razvalin vlečejo posamezne kose svojih oblačil in opreme ter si pod vedrim nebom pripravljajo taborišče. Po ulicah, dvoriščih, na polju in vrtovih stoji postelje in druga oprava, tako da izgleda, kot splošno preseljevanje. Zal, da je v tem mestu potresna nesreča zahtevala tudi človeške žrtve. Neki vojak je tedaj, ko se je vojašnica začela tresti, skočil iz drugega nadstropja. Polomil si je nogi in poskoval hrbtenico. Tudi neki drug vojak je dobil tako težke poškodbe, da leži v bolnici. Devet vojakov je lažje ranjenih. V vasi Dolnja Vrbava je v ruševinah poginilo precej živine. V neki hiši je rušeči se strop ubil troje otrok: dva fantka in eno dekletce. V Belem polju so trije smrtni slučaj, ki jih je povzročil potres. Daljnji poročil še ni, ko to pišemo.

d Otrok pod vlakom. Ob progi Karlovec-Sisek je prejšnji teden 6letni fantek kmeta Stojana Prečanice iz Bačuge pasel živino. Igral se je na tiru, ko je pridrvel vlak. Vlakovodja je dečka zapazil ter na dečka zavpil, obenem pa je poskusil vlak hitro ustaviti. Deček pa je bil tako zmuden, da ni hitro stopil s proge v stran, temveč je tekel po progi pred vlakom, da bi ubežal. Ker se vlakovodji ni posrečilo vlaka pravočasno ustaviti, ker proga na tistem kraju močno visi, je stroj zgrabil dečka, mu odrezal desno roko in nogo ter ga tudi sicer močno poškodoval. Vlakovodja ga je naložil na vlak, odkoder so ga prepeljali v najbližjo bolnišnico, kjer pa je ubogi fantek kmalu umrl.

d Pravična obsodba. Tajnik jugoslovanskega poslanstva v Rimu je poveril 35.000 lir državnega denarja. Te dni je stal pred belgrajskim sodiščem, ki mu je prisodilo 15 let. Kdaj bodo pa tisti naši liberalci, ki so kradli denar po raznih polomljenih bankah, sedeli na zatožni klopi?

d Bela ptica padla v morje. Za nedeljo 8. maja zjutraj je napovedal francoski letalec Nungesser svoj odhod iz Pariza. Polotil se je težke naloge: zleteti iz Pariza v Newyork v enem samem poletu brez pristanka. Nungesser ima 35 let. Proslavil se je v svetovni vojni kot bojni letalec. Sklafil je na tla nič manj kot 45 nemških bojnih letal. Zdela se je, da ga letalska sreča nosi v naročju. To ga je slednjič podžgalo, da je zamislil polet iz Pariza v Newyork, kakor da skoči po tobak. Izbral si je pa seveda tudi dobrega tovariša. To je kapitan Coli (Koli), ki se je tudi odlikoval v vojni ter izgubil eno oko. Za drzni polet je bilo treba omisliti poseben aeroplan. Ta se imenuje »Bela ptica«. Nje peruti se raztegnajo čez 14 m na široko. Od kljuna do repa je dolga kakih 9 m. Računali so, če pojde vse po sreči, da bo preletela odločeno ji pot v 40 urah (brzoparniki iz Havra v Newyork lazijo 5 dni). Seveda porabi zato neznansko veliko goriva. Naložili so nanjo 4000 litrov bencina. Tovarna Levasseur (Levaser), ki

je aeroplan izdelala, je naredila 10 propelerjev (propeler je vijak, kateri vrta z neznanosko brzino skozi zrak in s tem žene letalo naprej); vsak vijak je stal 10 tisoč frankov. Poskusili so jih in izbrali za Belo ptico najboljšega. Obe peruti propelerja merita skupno 3.85 m. Težava poleta iz Evrope v Ameriko ni v daljavi sami, ampak v bremenu, ki ga mora letalo vleči seboj. Čim težje pa je breme, tem težje se letalo dvigne s tal in tem težje leti, oziroma porablja mora veliko več gonilne sile, da se more vzdrževati v zraku. Bencin, ki ga je morala naložiti »Bela ptica«, bi peljali na dveh težkih vozeh štirje zastavni konji. In vse to mora pokariti v 45 urah v zraku. K temu pride še razno drugo, kar se naloži. Vsa teža »Bele ptice«, so izračunili, je znašala ob dvigu s tal skupno 4965 kg. V soboto ponoči je grmel in se bliskalo. Malokdo je verjel, da odide letalec v takem vremenu. Ko se je začelo svitati nedeljsko jutro, je aeroplan začel ropotati. Letališče je dolgo 950 m. Navadni aeroplani se hitro dvignejo s tal. Bela ptica s svojim bremenom se je vzdignila šele po 600 metrih; pa še dvakrat je sedla k tlom in le za las

Schichtov način pranja

Namočiti v ekstraktu za pranje „ŽENSKA HVALA“
Izprati s Schichtovim TERPENTINOVIM MILOM.

je manjkalo, da se ni ob kraju letališča zaletela v tam rastoče drevje. Vendar je srečno odletela. Od Pariza so Nungesserja spremljali drugi aeroplani, a kmalu jim je ubežal s svojo večjo hitrostjo. V 40 urah bi moral biti Nungesser v Newyorku. Minulo je 40 ur, minul ponedeljek, a v New-

yorku ni bilo še Bele ptice. Prišel je torek, še nič. Navdušenje se je začelo obračati v strah in skrb. Kje je? Kaj se je zgodilo? Zgodila se je nesreča. Ali prideta letalca še kdaj živa do ljudi, Ali se najde vsaj sled aeroplana? Pariz žaluje.

PO DOMOVINI

NAKLO. (Razno.)

Naši gostilni se z vso vneto pripravljajo, da dostojno sprejmejo goste prihodnje nedelje, dne 22. maja, ko bo gosp. župnik Seigerschmied blagoslovil novo motorno brizgalno. Blagoslov se vrši popoldne po litanijah na slavnostnem prostoru poleg cerkve. Na predvečer bo bakljada in podoknica na čast kumici, gospe Jerioi Marinšek, ter na čast gosp. načelniku! — Občinske volitve so razpisane za 24. julij. Za tokrat se nam obeta več kandidatnih list. Zadnji občinski odbor je bil namreč izvoljen brez volitev. Pri oblastnih volitvah smo dobili 77 odstotkov vseh oddanih glasov. Izbrani kandidatje nam dajejo poročstvo, da tudi pri teh volitvah ne bomo nazadovali. — V cestni odbor je bil za našo občino izvoljen gosp. Janez Pavlin, zaveden somišljenik SLS. — Na Cegelnici je umrl osemdesetletni Stefe Martin, ki ga bo marsikdo pogrešal, ker je znal izborni plesti koše za voze.

GLOBOKO PRI RADOVLJICI

Sava odnaša in prinaša. Odnosla nam je pol mosta. Prinesla je pa tekom dobrega leta v hišico pri mostu trem materam tri mlade vojake. To je nekaj izrednega za št. 3 v Globokem.

BREZJE.

Zadnji teden smo pokopali 70 letnega Antona Knaflja, brata rajnega p. Avrelija, očeta živečega p. frančiškana Ignacija.

CERKLJE OB KRKI.

(Nova dobrodelna stavba.)

Državni higijenski zavod se je odločil in ugodil naši večletni prošnji, da postavi pri nas zdravstveni dom. V tem domu bo vsak teden parkrat zdravnik brezplačno ordiniral, a zaščitna sestra bo stalno nastavljena v domu z namenom, da pomaga ljudem, ne da bi kaj zaračunila s poukom in dejanjem. Važno je gotovo tudi to, da bo vsakomur na razpolago vsak čas topla ali mrazna kopel. Ta dom

bo za vse prebivalce celega okraja. Ljudje se tega zavedajo in zato so bližnji že pričeli dovažati ves potreben material in sicer brezplačno. Pa so tudi bolj oddaljeni obljubili sodelovati. — S to stavbo pa se namerava združiti tudi novo občinsko hiralnico. Samo naša občina izda letno nad 30.000 Din za hiralce. Ko bomo imeli lastno hiralnico, ne bo treba starim revežem iti daleč v tuje kraje umirat in tudi denar bo ostal v domači blaginji. Vesel je človek, ko gleda pridne voznike in delavce — kulukarje — kajti to je dokaz, da se tudi dolenjsko ljudstvo probuja.

MOŠNJE.

V noči med aprilom in majem je zagledal luč sveta majhen Stanko; njegova slepa stara mati pa luč neba. To k zgodovini najmanjše hiše v naši vasi.

RADOVLJICA.

Jutro 12. maja nam je prineslo nemilo slano, ki je pomorila najnežnejše rastline.

ZIRI

(Društveno življenje.)

Zimska sezona je za nami. Načrt, ki smo ga napravili že lansko jesen, nas je varal. Nismo ga izvršili. Poplava, grozna nesreča je prišla nad Ziri in ta nam je odrezala velik del našega programa, katerega so pa delavni člani in članice izpolnili s tem, da so pomagali težko prizadetim poplavljenecem. Zlasti fantom — čast! — Na Silvestrovo je zopet zaživelo v naši dvorani. Začeli smo z dramatično predstavo, kar tvori neločljivi del našega društvenega gibanja. Skrbeli smo, da smo občinstvu postregli z raznimi predstavami v predpustnem času, tudi v postu je bil naš dom večkrat zbirališče raznih prireditev, po Veliki noči pa smo takoj na Belo nedeljo uprizorili — predelane — »Revečka Andrejčaka«. Ta igra je sijajno uspela. In to igro bomo na zahtevo cenj. občinstva ponovili na Vnebohod, dne 25. maja v »Domu« na Dobračevi. K tej predstavi že zdaj vljudno vabimo. — Na zadnjem občnem zboru, 8. maja, je bil izvoljen za novega

predsednika dramatičnega odseka br. Jože Oblak, ki bo gotovo pazil, da bo na našem odru vedno kaj lepega. — Na binkoštno nedeljo pa bodo naši Orli in Orlice in mladeži in naraščajniki(ce) pokazali na svoji akademiji, kaj znajo. Akademijo prirode v proslavo 1100 letnega jubileja sv. Cirila — slovanskega apostola. Prireditve bo zelo zanimiva. Pokazala bo tudi pravo slovensko dušo, ki gori za vzvišene ideale kot je Ciril-metodijska ideja. O tej stvari bomo pa še poročali.

METLIKA.

Na Vnebohod obhaja Dekliška Mar. družba petindvajsetletnico svojega obstoja. Uljudno vabi na sestanek vse belokranjske družbe v velikem številu. Spored: Slovesna sv. maša okrog 11. ure. Popoldne v Komenskih prostorih razvedrilo. Popoldne ob 5. uri litanije, posvečenje, po litanijah tabor na prostem.

ST. VID PRI LJUBLJANI.

Preteklo nedeljo je dramski odsek B. P. Č. v St. Vidu ponavljal prekrasno Jalnovo dramo »Dom«. Tudi to pot, kakor pri prvi uprizoritvi, je bil uspeh nad vsako pričakovanje zadovoljiv. Tudi kamniški godalni kvartet je žel za svoja res umetniška izvajanja obilo priznanja. — Kakor se čuje, namerava Blaž Potočnikova Čitalnica in nje Dramatski odsek proslaviti desetletnico najniške deklaracije koncem meseca maja z uprizoritvijo Medvedove drame »Za pravdo in srec«. Vskemu je še dobro v spominu, s kakšnim navdušenjem je bila med našim zavednim ljudstvom majniška deklaracija sprejeta in kako se je, sicer leto pozneje, na Vižnarskem javnem deklaracijskem shodu v senci bajonetov zanjo manifestiralo. Zato je prav, da desetletnico na najslavesnejši način proslavimo in osvežimo takratno navdušenje za svobodno narodno državo »Jugoslavijo«.

BRUSNICE.

V teku enega meseca sta bila tu dva požara. Dne 12. aprila je pogorelo gospodarsko poslopje Franceta Mraka, Velike Brusnice št. 20. Zažgali so otroci. Dne 5. maja okrog dveh popoldne pa je bil hud nallv med gromom in treskom. Treščilo je tudi v gospodarska poslopja Jožefa Šašek na Ratežu 11, ki je bilo hipoma vse v ognju. Slednjemu je zgo-

relo domalega vse gospodarsko orodje. Le živino in prašiče so komaj še pravočasno rešili. — Na Brezjah sta bila 9. maja poročena večletna cerkvena pevec Franc Hudoklin in Marija Jaklič, oba iz Velikih Brusnic. Žal, da ne bosta več poveljevala službe božje s svojim petjem v tukajšnji župni cerkvi, ker se preselita v sosedno Št. Jernejsko župnijo, kjer naj ju spremljata sreča in božji blagoslov v novem stanu!

JEŽICA.

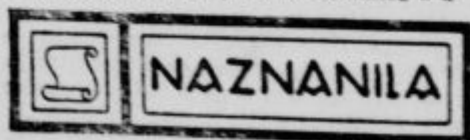
Mnogo se že govori o občinskih volitvah, na katero je tukajšnja SLS vedno pripravljena in si ne dela prav nobenih skrbi. Nekemu nasprotniku se je sanjalo o razkolu med »mladinic« in »starinic« in že pije ves vesel na račun zmage vseh kmetov in delavcev namreč pod Puceljevo komando. No, malo prezgodnje veselje! Prepričali se boste, da delate račun brez krčmarja. Priznamo, da pri naših klubovih sejah ni vedno v vseh vprašanih popolnega soglasja med »mladinic« in »starinic«. To je pa le znamenje, da ima pri nas vsak svobodno besedo in da mislimo z lastno glavo. Čisto gotovo bodo tudi pri bodočih volitvah vsi naši kmetje in delavci držali skupaj, vsaj so skoro vsi organizirani v naši SLS, ki je že danes sigurna dveh tretjin občinskih odbornikov. Klic našega Puceljca po zmagi bo pa še dolgo ostal glas vprijočega v pušlavi. Naši kmetje vas že dobro poznajo, kakšni zastopniki kmetijskih koristi ste vi in bi bili, če bi imeli kje kaj besede. Spomnite se le na nedeljsko dražbo proda ob Savi. Vsi kmetje z Ježice in Črnuč so se zmenili, da si ne bodo dražili, ker je bila dosežanja zakupnina dovolj visoka. Pa je prišel mož iz Puceljevih vrst in je pogal pri dražbi zakupnino skoro za 150 odstotkov višje, kakor je bila dosežaj, namesto da bi številni posestniki vzeli vsak nekaj sveta za dosežanje zakupnino, ki je bila dovolj visoka, še nadalje v zakup. Res je bila javna dražba in je vsakemu prosto dražiti. Toda dokler si bomo kmetje sami nalagali čisto brez potrebe nova bremena in dokler niti pri gospodarskih zadevah ne bomo skupaj držali, bomo kar tiho o visokih davkih itd. Puceljci pa s tem dokazali, koliko jim je za kmeta. Vsed takih nastopov bodo pa pri volitvah gotovo dobili lepo zahvalo našega ljudstva. Kmet z Ježice.

STRANJE PRI KAMNIKU.

Spet moramo poročati, kakšno žetev ima tu pri nas smrt. V kratkem času sta umrla hitre smrti Primož Uršič in Nikolaj Potočnik. Oba zjutraj zdrava; zadnji je bil dne 1. maja še v cerkvi, naslednji dan pa je ležal že na mrtvaškem odru. — 9. maja pa je umrl dolgoletni trpin, Jožef Uršič iz Spodnjih Stranj, ki je svojo mukopolno bolezen prenašal z verno potrpežljivostjo. — Naj bi vsem svetila večna luč!

IZ NOVEGA MESTA.

Z ozirom na mnoga povpraševanja glede srečanja elektnih koterije akcijskega odbora za gradbo »Ljudskega doma« v Novem mestu se nam poroča, da je preloženo izrebanje na 13. novembra t. l.

n Vsaka objava prireditve, pri kateri se običajno pobira vstopnina stane tolikokrat po 25 par, kolikor besedi ali številki obsega. Denar se mora vpsolati naprej, lahko v znakah. Brez vnasprenjnjega plačila se objava ne priobči.

n Naznanilo o sprejemu v škofijski zavod sv. Stanislava v Št. Vidu nad Ljubljano

za šolsko leto 1927/28. V zavod sv. Stanislava se sprejemajo telesno zdravi, нравno nepokvarjeni in dobro vzgojeni dečki, zakonski sinovi dobrih, krščanskih staršev, ki so dovršili z odličnim ali vsaj jako dobrim uspehom ljudsko šolo; zlasti taki, o katerih je upati, da se bodo po dovršeni gimnaziji posvetili duhovniškemu stanu. Prošnje za sprejem je nasloviti na škofijski ordinariat v Ljubljani. Prošnji se priloži krstni list in »obiskovalno izpričevalo za sprejem v srednjo šolo«. Starši ali njih namestniki naj prinesejo prošnje s prilogami osebno v zavod sv. Stanislava v času od 1. do 15. junija t. l. Z njimi naj pridejo obenem tudi njihovi sinovi, za katerih sprejem prosijo. Maksimalna plača za dijake iz ljubljanske škofije znaša na leto 6000 Din, za dijake iz drugih škofij pa 7000 Din. Zniža se po možnosti potrebnim in vrednim. Dan sprejemnega izpita za 1. gimn. razred se naznani na rešeni prošnji. Vsa druga pojasnila se dobe v zavodu. Prošnje za sprejem v nadaljnje razrede: od 2. do 4. razreda se sprejemajo najkasneje do 31. julija. — Vodstvo zavoda sv. Stanislava v Št. Vidu nad Ljubljano, dne 12. maja 1927.

n Šentpeterska orlovska srenja v Ljubljani, priredi dne 22. maja 1927 naraščajski izlet v Sostro. Oihod iz Ljubljane ob 12. Ob 2 litanije v župni cerkvi v Sostrem, ob 3 v društvenem domu telovadni nastop. Spored: 1. Govor okrožnega predsednika. 2. Ustanovitev naraščaja v Sostrem. 3. Proste vaje mladcev (odseka D. M. v Polju). 4. Proste vaje orličev iz Most. Med pavzami igra tamburaški zbor iz Sostre. Starši in občinstvo, ki so naklonjeni mladini, vljudno vabljeni.

n Persko društvo Škrjenček v Šmartnem ob Savi napravi 22. maja 1927 izlet na Šmarno goro, kjer bo sv. maša s petjem ob 9.

n Prosečno društvo v Reteh pri Škofji Loki uprizaro na Vnebohod ob pol 4 igro v 3 dejanjih »Pod božjim varstvom«; mešani zbor zapoje tri pesmi.

n Iz Predvora nad Kranjem. Naše katoliško prosvetno društvo zaključi letošnjo sezono na praznik Vnebohoda 26. In naslednjo nedeljo dne 29. maja z znamenito igro »Ben hura« iz Kristusovih časov v devetih slikah. Ker je to ena izmed najlepših iger in so vse glavne vloge v rokah naših najboljših igravcev, naj nihče ne zamudi prilike ogledati si te krasne igre. Začetek bo obakrat točno ob 3 popoldne. Vstopnina 6, 5 in 4 Din. Vstop med dejanji ni dovoljen.

n V nedeljo 22. maja k Sv. Joštu nad Kranjem! Katoliška delavska izobraževalna organizacija »Kraška mladina« ima v nedeljo na Sv. Joštu tabor za gorenjsko delstvo. Sodeluje celotna jeseniška delavska podla. Oihod s kmetovstva v Kranju ob 6.15 zjutraj. Na gori po prihodu sv. maša s pridigo.

n Tečaj za brezalkoholno uporabo sadja in grozdja. Ker se sadjevec in vino težko proda, bo treba gledati, kako spraviti sadje in grozdje na drug način v denar. Alkoholni vin je preveč po brezalkoholnih izdelkih pa povzročanje posebnosti v zadnjem času silno raste! Njih poraba se bo pa še znatno povečala, ker se vrste abstinentov množijo in se mladina vzgaja v duhu popolne treznosti! Kakor lansko leto, namerava tudi letos »Brezalkoholna produkcija« prirediti več tečajev, na katerih se bo obravnavalo najvažnejše o brezalkoholnem gospodarstvu (vkuhanje, sušenje, pridelovanje brezalkoholnih sadnih in grozdnih sokov v domačem gospodarstvu in v obratih; ohranjanje svežega sadja in grozdja; organizacija prodaje teh pridelkov in izdelkov itd.). — Kdor se želi i. tečaja (o priliki večeseja) dne 4. julija t. l. udeležiti, naj to javi po dopisnici »Brezalkoholna produkcija«, Ljubljana, Poljanski nasip 10. — Večnja polovična. — Vinogradniki, sadjarji, gostilničarji! Ne prezrite te urodne prilike, da se o tem važnem vprašanju še pravočasno posloite!

n Pri Sv. Urku, fara sv. Trojica, bo 24. maja na dan Marije Pomočnice samo sv. maša, vendar bo morebitnim romarjem dana prilika prejeti svete zakramente. Šhod pa bo vedno na binkoštni ponedeljek. — Župni urad Sv. Trojica.

n Na binkoštni ponedeljek dne 6. junija t. l. se vrši na Žalostni gori, griču stare boljepotne

cerkve pri Preserju tabor zveze slovenskih vojakov iz svetovne vojne. Tovariši bivši sotopini in gostje, ki si hočejo ogledati naše prijazne grške polvarstvo Krma, se vljudno vabijo. Ob 10 sv. maša, po maši pozdrav, govori, prosti razgovori. Vlak prihaja od smeri Ljubljana ob pol sedmih, od nasprotni strani ob sedmih na postajališče Preserje. Za okrepčila bo preskrbljeno.

n Šmarino pri Litiji. Prostovoljno gasilno društvo proslavi v nedeljo 3. julija slavnost blagoslovitve nove motorne brigadne, nakaž že danes opozarjamo in se priporočamo vsem za čim večjo udeležbo.

n Kmetovalci iz Laškega in okolice pozor! V nedeljo, dne 22. t. m. ob pol 9 popoldne se bo vršilo v Šoli v Laškem posvetovanje in predavanje glede organizacije prodaje in uporabe odvisnega mleka v laški okolici. Pride mlekarški strokovnjak iz Ljubljane. Kmetovalci in gospodinjice, ki ne morejo mleka primerno prodati v Laškem ali drugod, se vabite, da se zanesljivo udeležite posvetovanja pri katerem se bodo ugotovilo, kako bi bilo mleko najbolje unovčiti. Wernig, kmet. ref.

n Glavni odbor za obdelovanje barja v Ljubljani ima sedaj svoje uradne prostore na Turjaškem trgu (Maksovem trgu) šte. 3, poslopje Kmetijske Kmetijske družbe, 1. nadstropje preko hodnika. — Uradne ure za stranke so vsako sredo in vsako soboto od 11. do 12. ure popoldne.

n Izgubljen denar. Na sejmu v Višnji gori je v ponedeljek po cvetni nedelji prodal lepe vole posestnika sin Matija Pečjak iz Plešivice, župnika Šmihel pri Žužemberku za nekaj več kot 50.000 kron. Pri vstopu v vlak, ki pride ob treh iz Ljubljane, pa mu je denar z denarnico vred izginil, tako da ne ve ali je denar izgubil ali mu je bil v gneči ukraden. Če bi bilo komu kaj znanega, naj blagovoli sporočiti na gornji naslov.

n Pobegnil je dne 4. maja učenec IV. realne Karol (Drago) Gregorič, star 14 let. Majhen, krpak, oblečen v črn žametast suknjič, zelenkaste hlače in zeleno srajco. V roki ima tudi dežnik. Kdo kaj ve, se prosi naj javi policiji, ravnatelstvu v Ljubljani.

Lekarna G. Bakarčič v Ljubljani se je preselila s Karlovske ceste št. 2 na Sv. Jakoba trg 9, nasproti šole.

d Ameriška pooblastila preskrbi in druge ameriške posle uredi najhitreje in ceno Dr. Ivan Černe, Gospodarska pisarna, Ljubljana, Miklošičeva 6, poslopje Ljudske posojilnice.

★ Pri nakupu testenin zahtevajte vedno in povsod samo »Pekatec«, ki prekašajo po okusu in kakovosti vse druge.

d Schichtovo milo izda dvakrat več, če se perilo namoči z »Žensko hvalo«.

© Najsolidnejše in najceneje z raznim manu'akturim, galanterijskim in specerijskim blagom postrežejo pri Fr. Pavlinu, Gradišče 3.

★ Opozarjamo cenj. čitatelje na prospekt za naročbo srečk Drž. razr. loterije, ki ga prilaga najstarejša tiskarna M. S. Serdarušić, Beograd, Jevremova ul. 32.

★ Ne zabite dodati svojim juham, omakam, sočivju itd. nekaj kapljic Maggijeve zabele. Zadošča prav nezaten dodatek, da da v trenutku vsem jedilom močan dober okus. Zahtevajte povsod izrecno Maggija in pazite na ime »Maggi« na rumeno-rdeči etiketi.

Lesni trgovci in industrijalci pozor! Na dan 28. maja je razpisana dražba »Teharske lesne industrije v Teharjih pri Celju. Posestvo in tovarna je moderno opremljena in je v najboljšem stanju. Sodna cenitev je zelo nizka t. j. 383.402 Din. Nudi se našim industrijskim krogom krasna prilika za povzgodno domačo industrijo, predvsem pa za plodonosni objekt, ki ima vso bodočnost. Ker se zanimajo Avstrijci za nakup tega našega podjetja, kar je najboljšo znamenje, da ima lepo bodočnost, opozarjamo s tem našo narodno javnost, da se zanimajo, da ne pride zopet domače podjetje v tuje roke.

Vsako hišo, Domoljuba!

PO SVETU

IZOBRAZBI

Posvetovanje Male antante. V Jahnovu na Češkoslovaškem so se sestali zunanji ministri Češkoslovaške, Rumunije in naše države na posvetovanje. Podali so si poročila o razmerah v svojih državah in poudarili, da se mora še nadalje ohraniti prijateljska vez, ki veže vse tri države, ki hočejo v miru živeti in se razvijati. Pri tej priliki so zborovali tudi novinarji vseh treh držav.

Preiskava v posloplju ruskega trgovinskega zastopstva v Londonu. Angleška vlada je odredila hišno preiskavo v posloplju, kjer ima svoj sedež rusko trgovsko zastopstvo. Ta preiskava je povzročila veliko zgorčenje v Moskvi in ruski poslanik v Londonu se je takoj pritožil pri angleški vladi. Kakšen je uspeh preiskave, še ni znano, pač pa je angleški notranji minister izjavil, da jo je odredil zato, ker je zvedel, da se v tem posloplju nahaja tudi sedež komunističnih agentov, kateri širijo komunizem po Angliji.

Grčija nam ni naklonjena. V Atenah se vršijo trgovinska pogajanja med našo državo in Grčijo. Namen teh pogajanj je, da dobimo v Solunu svobodno luko. Na to je prejšnja grška vlada pod Pangalosom že pristala. Sedanja grška vlada pa tej misli ni naklonjena in zahteva, da bo morala vsaka naša ladja, ki bo priplula v Zemun, plačati visoko takso. Najbrže ima Grčija kakšno drugo državo za seboj, ki jo hujska proti nam. Značilno je tudi, da je Grčija odklonila vabilo k posvetovanju Male antante.

Pred novo dr. Seiplovo vlado v Avstriji. Vodja avstrijskih krščanskih socialstov se pogaja s strankami za sestavo nove vlade. Posrečilo se mu je poleg nemških nacionalcev pridobiti tudi »Landbunde«, tako, da bo imela vladna večina 94 poslancev proti 71 socialističnim.

Nemčija mora rušiti trdnjave. Nemčija se je morala v mirovnih pogodbah zavezati, da se razoroži tako na kopnem, kakor na morju. Francozi jo pri tem prav pazno nadzirajo. Te dni jo je francoski zunanji minister Briand opozoril, da mora porušiti še tri vzhodne trdnjave, na kar je Nemčija pristala.

Francoska letalca na potu v Ameriko izginila brez sledu. Dva korajžna francoska letalca sta se namenila v zrakoplovu preleteti Atlantski ocean in pristati v New Yorku. Odletela sta res iz Pariza, toda o njih ni več sledu, dasi bi morala že pred več dnevi pristati v Ameriki. Francozi so v velikih skrbeh, ker upravičeno domnevajo, da je letalec zasačil na visokem morju hud vihar, jima razbil zrakoplov in ju potopil. Vse iskanje po morju je bilo do sedaj brezuspešno.

Ženske obleke in rute

v največji izbiri samo dobre kakovosti. Cene nizke.
R. MIKLAUC, „PRI ŠKOFU“, LJUBLJANA

Fantovski večeri v pismih.

Drugo, kar sva rekla, da je potrebno za oskrbovanje živine, je potrebno *znanje in vednost*. Isto velja tudi o občinskem odborniku in njegovi občini. Natančno mora vedeti, kaj je bolj potrebno ali nova cesta ali nova občinska mesnica. Jasno mu mora biti ali naj raje nastavimo na novo zdravniak ali še eno babico, ali naj predelamo šolo ali preuredimo vodovod, ali naj zidamo gasilni dom ali delamo nato, da posestniki izpeljejo komasacijo (zlaganje) zemljišč. In če je v občini več stanov, ne sme pozabiti ne obrtnikov in ne delavcev, ne kmetov in ne ubogih in sirot. Zakaj odbornik je *občinski odbornik*, to se pravi, odbornik vseh in ne samo odbornik uradnikov ali samo kmetov. Občinski odbornik naj ima torej srce in razumevanje za vse stanovne. *Obrtnikom* naj poskrbi za strokovne šole, mojstrske tečaje, vzorne delavnice, razstave strojev in motorjev. Omisli naj jim gonilno silo iz občinskih naprav. Za *delavce* naj občine ustanove ali uredi posredovalnice za kmetijske delavce in posle; ski škodo. Nerazsodne ljudi namreč zaveškrbe naj za brezposelne delavce, dajejo naj jim dela ali naj podpirajo delavske zavarovalnice za brezposelnost; grade naj delavska stanovanja in podpirajo delavska stambinska društva. *Kmetijske občine* naj podpirajo zlasti tudi gospodarsko združništvo kmetov, pospešujejo naj ustanavljanje rajfazenovk, nakupovalnih, proizvodjalnih, prodajalnih in strojnih združenj; pospešujejo naj s premijami razvoj kmetijstva. Skrb pa mora biti občinskih odbornikov tudi *ubogih in sirot*. Ustanove naj ali podpirajo otroška zavetišča, uredi naj oskrbo ubogih in ustanove domove za uboge in onemogle (ubožnice in hiralnice), kolikor vsega tega ne zmore zasebna ljubezen!

Tretje pa, kar mora imeti vsak občinski odbornik, je *veselje do javnega občinskega blaga*, z drugo besedo, skrbeti mora za občni blagor tako kot bi to bila njegova najvažnejša zasebna zadeva. Zato je vesel, če vidi, da v občini prospeva *cerkvenoversko življenje*, ki je podlaga prave sreče. Veseli ga, da se *otroci v šoli* dobro učijo, pa tudi vzgajajo. Ponosen je, da je število *nalezljivih bolezní* kot sta zlasti jetika, drži in podobno od leta do leta manjše. Prav posebno ponosen je, da je iz njegove občine izginilo *vsako pretirano uživanje opojnih pijač* in da se tudi odrasčajoča *mladina* namesto po krčmah in sumljivih beznicah vedno raje zbira v Društvenem domu. Nasprotno pa je vsak dober občinski odbornik žalosten, če sliši, da gruntni propadajo, da je število umrlih dojenčkov vedno večje, da se *siromaštvo* seli v domove, bodisi vsled pijančevanja, zapravljanja, lenobe ali karkoli. Prav posebno boli do brega občinskega odbornika, če izve, da se *mladina* udaja sirovosti, da se zbira po plesiščih in pivnicah, da ponočuje in nečistuje in nima nobenega smisla ne za verski ne prosvetni napredek. V takih slučajih dobri

občinski odbornik *ne miruje* in grunta po noči in po dnevi, kako bi se nesreči moglo odpomoči. Skrbi ga, da bi se *mladina gospodarsko in gospodinjsko izobrazila*, da bi se že v kali zatrl *alkoholizem*, da se mladi rod izomika in očuva tiste sirovosti, ki je vzrok tolikih zločinov. Zato je vsak v resnici skrben občinski odbornik *neizprosno sovražnik alkoholizma*. Z vso vestnostjo pazi, da se izvršujejo natančno tozadevni javni predpisi.

Sedaj veš, dragi fant, česa je treba, da je ta ali oni dober občinski odbornik: biti mora *preudaren gospodar*, poznati mora *potrebe svoje občine*, pa tudi imeti *veselje in voljo*, da v resnici *hoče pomagati*. In le take može bi morali voliti ob vsakokratnih občinskih volitvah, potem bi pa bilo, četudi ne bodo prišle nebesa v občine, vendarle sčasoma marsikaj bolje. Ni treba ravno, da zna občinski odbornik govoriti kot kak advokat, treba pa je, da zna delati kot nesebičen kristjan.

Kaj pa če ni takih kandidatov? Potem jih je treba vzgojiti in tu pride *dolžnost v prvi vrsti na te, dragi fant*, da že sedaj vzgajaš samega sebe, da postaneš kdaj dober občinski odbornik. V ta namen se zaničaj in proučuj socialno vprašanje pred vsem po navodilih: *Orlovske knjižnice* (dr. A. Ušeničnik: Kocialno vprašanje in Socialna ekonomija). Tako ti reče in te pozdravlja za tvojo in tvojih boljšo bodočnost skrbni Vaški učitelj.

Tudi to vodi k poštenosti.

Znano je, kako srčno hrepeni mladina po prvih pomladanskih sadežih. In k tem prištevamo črešnje. Mnogo, premnogo naših otrok je ravno pri črešnjah začelo s tatvino.

Ali bi ne bilo primerno, da bi po naših vaseh vsaka hiša imela vsaj po eno črešnjevo drevo. Že radi otrok. Seveda bo trava pod črešnjo vsako leto pomandrana. Bolje je, da je trava pomandrana, kakor da se tvoji otroci vadijo v tatinskem rokodelstvu.

Druge spet mamijo in motijo prelepe vrtnice na sosedovem vrtu. In ko ni nikogar doma, pa gre in polomi med trganjem vse prelepe cvetje. Dela hitro, da ga kdo ne zasači, zato pa naredi drugim trikrat več škode kakor sebi veselja. Zato spet isto: Zakaj bi ne imela vsaka hiša svoje cvetlične grede, zakaj ne bi pri vsaki hiši imeli vsaj po enega rožnega grma!

Ni veliko, res ne, če otrok ukrade par črešenj, ni veliko, če odrta par vrtnic. Veliko večja je škoda, ki jo otrok napravi s svojo urnostjo in zato vse polomi. Tujega blaga ne varuje, domače blago bo vsaj varoval.

In pošten bo ostal, kar je še več vredno. Če ne bo šel pa korak za korakom od črešenj do vrtnice — do ... dokler ga tatinska strast ne bo privedla do — ječe.
Lang.

Pošljite naročnino!

Lang:

Ta nesrečna mladina!

Govoril sem z rojakinjo iz republike Nemčije. Pogovor je nanesel na mladino in na splošno pokvarjenost mladine v današnjih dneh. Gospa me prekine sredi pogovora in mi nekako v tolažbo reče: »Pa ne mislite, da je samo po vaših krajih tako. Ne, nel Ves svet je poln pokvarjene mladine.

Slaba tolažba! A vendarle tolažba.

Torej tudi drugod! Kakor vesoljni potop divja valovje pokvarjenosti od kraja do kraja zemlje. Kje se bo ustavil? In kdo ga bo ustavil?

To so vprašanja, na katera je težko dati dovoljen odgovor.

Vem, da tele vrstice splošne pokvarjenosti ne bodo zavrnile. Vesel bi bil, če bi jo samo malo zajezile. Zato pa moramo pogledati, kje je vir posirovelosti in pokvarjenosti in pa še kaj drugega.

Domača hiša.

Ti ljubi moj dom! Rad te imam in nerad sem zapisal tvoje ime na to mesto. Pa moram.

Predvsem bom postavil na zatožno klop naše spalnice. Nedorasli otroci spe v v družbi takih oseb, ki že nimajo miru pred prav nepotrebnim izrodkom propalih, dostikrat pijanih ponočnjakov. In beseda teh ljudi je strup za mlada bitja, ki tako nesramno govorjenje morebiti prebujeni poslušajo. Na videz spe, v resnici pa ne. Par kvant je zadosti, pa je mlado srce za vedno zastruljeno.

Pa praviš: »Saj otroci ničesar ne razumejo.« Verjamem. Ne razumejo morebiti ne; a spomin imajo. Marsikaj si zapomni, če prav ne razumejo. Prišel pa bo dan, ko se bo spominu pridružil še spoznanje, in takrat... Kaj bo takrat!

Nekaj grdega je, če se domači ljudje med seboj ne spoštujejo, če se bratje in sestre vsenavskriž zmerjajo z dedci, z babami, s svinjami in s presicami, z vlačugami, s pankrti in z drugo še bolj nepotrebno navlako. In če v to brozgo posežejo še starši s celim zakladom izbranih in po grdobiji smrdečih psov; kje naj v takih razmerah pričakujemo angelov po družinah!

Spoštuj očeta in mater! Spoštujte pa tudi svoje otroke! Pa tudi otroci naj se med seboj spoštujejo. Človek je stvar božja; na to nikdar ne pozabite.

Skupne postelje, kjer spava po več otrok v eni postelji, so grob nedolžnosti in jama pokvarjenosti ne samo za eno hišo, ampak za celo vas, za cele okraje. Le kdor je udarjen s slepoto, ne bo tega verjel.

(Dalje prihodnjik.)

Po katoliškem svetu.

Zanimiva vprašanja z zanimivimi odgovori. V Ameriki je vedno kaj posebnega. Ne katoličani, ampak pristaši drugih vero-

Ramgarn za moške obleke

se dobro kupi

R. MIKLAUC, „PRI ŠKOFU“, LJUBLJANA

izpovedi so sestavili vprašanja, ki jih je natisnilo 200 dnevnih časopisov s prošnjo, da vsak naročnik po svoji vesti odgovori in sicer tajno. Odgovore je poslalo 125.000 oseb. Veljavni so bili samo taki, s kratkim »da« ali »ne«. Uspeh je bil, v odstotkih izražen, sledeči:

	da	ne
1. Ali veruješ v Boga?	91	9
2. Ali veruješ v neumrjčnost duše?	88	12
3. Ali veruješ, da je bil Jezus božanstveno bitje kakor noben človek?	85	15
4. Ali veruješ, da je sv. pismo nekaj tako posebnega kakor se ne more trditi o nobenem književnem delu?	85	15
5. Ali veruješ, da je molitev posredovalen pripomoček med človekom in Bogom?	88	12
6. Ali si delaven član kake cerkve?	77	23
7. Ali obiskuješ redno božjo službo?	77	23
8. Ali bi želel, da tvoja družina biva v kraju, kjer ni cerkve?	13	87
9. Ali se opravlja redna skupna molitev v tvoji hiši?	42	58
10. Ali si bil versko vzgojen?	87	13
11. Ali pošiljaš svoje otroke k verskemu pouku?	72	28
12. Ali smatraš, da je vera nujno potrebna poedincu in vsemu človeštvu?	87	13

Slika seveda ni popolna, vendar kaže precej jasne obrise ameriškega verskega življenja.

Mohamedanci nas uče. Profesor arabske književnosti na vseučilišču v Kairi, dr. Hussein, je moral nedavno na zatožno klop. Je pesnik in med največjimi učenjaki Egipta. Kaj pa ga je spravilo pred sodni stol? Izdal je knjigo »Pre-Islamism-Poetry«, kjer piše med drugim, da v koranu (turskem sv. pismu) naštevane prigodbe niso resnične, temveč da jih je smatrati le kot nekake prisposode in lepe pravljice. Radi take pisave se je zelo razburil ne samo ves preprosti mohamedanski svet, temveč tudi vsi mohamedanski učenjaki, ki so zahtevali, da pride dr. Hussein radi sramotjenja mohamedanske vere in omalovaževanja korana pred sodišče. — In pri nas? Ali se kaj razburjamo, ko se blati vera, Cerkev in nje resnice in nauki po časopisu, v kinematografih, v gotovih gledaliških igrah in v raznih liberalnih predavanjih? Ali se potegnemo vedno in povsod za našo najdražjo svetinjo? Mohamedanci nas uče!

Važna obrtna zadeva.

Društvo za varstvo vajencev, mladniško društvo, društvo rokodelskih pomočnikov in društvo rokodelskih mojstrov, ki imajo vsa svoj sedež v Rokodelskem domu v Ljubljani, Komenskega ulica 12, smatrajo v smislu svojih društvenih pravil kot eno izmed najvažnejših nalog, skrbeti za pridobivanje dobrih učnih mest vajencem in vsestransko zadovoljivih službenih mest pomočnikom. To opravilo izvršujejo že prav od začetka svoje ustanovitve. V sto

in sto slučajih se je posrečilo posredovanje v zadovoljnost delodajalcev in delojemalcev. Ne samo obrtni naraščaj iz Ljubljane in okolice, ampak iz vse Slovenije in tudi iz Hrvatske je dobil potom imenovanih društev primerna učna, oziroma službena mesta. Kolikor bolj pa se dandanes širi brezposelnost, toliko bolj potrebno je posredovanje, da dobe mladeniči, ki imajo veselje za obrtni stan, učna mesta in da dobro izvežbani mladi rokodelci dobe zadovoljivo delo. Zato se obračamo na vsa obrtna podjetja, na mojstre in obrtnike, da nam naznanijo, ali bi sedaj ali pozneje rabili ukaželjnih vajencev in dobro kvalificiranih pomočnikov. Prijave prosimo nasloviti na: Rokodelski dom, Ljubljana, Komenskega ulica 12. Ustmene in osebne prijave pa sprejema zastopnik imenovanih društev v Rokodelskem domu v Ljubljani, Komenskega ul. 12, pritličje na levo, vsak delavnik od 6. do 7. ure zvečer, v nedeljah in praznikih pa od 11. do 12. ure. Ob istem času zvedo mladeniči za prosta učna mesta in pomočniki za prosta službena mesta. Vodstvo Rokod. doma v Ljubljani.

Zrna.

Lepi uki so v besedi,
lepši pa so vendar zgledi.

★

Otroku ne kriči: takole se vedi,
pokaži dejanski: takole naredi!

★

Ne odlašaj molitve,
ne spreobrnitve.

★

Da si dobra gospodinja,
hiša pričata in svinja.

★

Ko te prosi posojila,
oh kako so lica mila,
ko pa tirjaš, naj ti vrne,
jezen ti hrbet obrne.

Čigava bodi kraljevska krona.

V neki državi je nekoč živel kralj, ki je modro in pravično vladal svojemu ljudstvu. Rodili so se mu trije sinovi-trojčki. Poiskal je v svoji državi tri najmodreje može za vzgojitelje svojim sinovom.

Kralj se je med tem časom postaral, prišel je bolehat in je vedno bolj čutil, da se mu bliža smrt. Poklical je k sebi svoje tri sinove in jim je govoril: »Otroci moji, dobro veste, da vas vse enako ljubim, veste pa tudi, da more samo eden postati moj naslednik. Onemu bom dal kraljevsko krono, ki ima najlepšo roko.

Sinovi sto stopili k postelji. Najstarejši je, svest si svoje zmage, snel raz roko svilen rokavico in pokazal očetu lepo negovano in vso dišečo desnico. Toda oče se je le smehljaj in odkimal z glavo.

Pristopil je drugi sin in pokazal očetu svojo desnico vso obloženo z dragocenimi prstani. Pa tudi njemu oče ni priznal krone.

In pristopil je najmlajši sin in pokazal očetu od dela vso žuljavo in od solca ožgano roko. Brata sta se pomilovalno nasmehnila, oče pa je poljubil žuljavo roko in tretjemu sinu položil krono na glavo.

POVEST GORSKE FARE.

Ko so odhajali iz sodne dvorane, je stopil grof Hugo k Albanu in mu stisnil roko. »Le pokonci,« je rekel, »pol leta bo kmalu minulo! Potem bo prišla sreča.«

»Kako to, gospod grof?«

»Vse je odpuščeno in pozabljeno, Alban. Novo življenje se bo pričelo pri Sv. Mihaelu — veselimo se, ko se boste vrnili v vas.«

»Ne razumem.«

»Stvar je preprosta. Kamnolomi so toliko očiščeni, da se bo prihodnje pomlad lahko začelo z delom. Kamnjenje kot zlato, vam rečem! Kamnolome bo vzela občina v najem. Manjka samo še delovodja, ki bi vodil vso stvar, zakaj jaz nič ne razumem o tej stvari. Zato sem mislil na vas —«

»Name? Toda gospod grof —«

»No — poplašati vam vendar moram, ker ste mi pri požaru rešili grad. Brez vas bi do tal pogorel. Določeno je torej: vodili boste ves obrat! Treba bo pošteno delati — tola za vas je to igrača —«

»Gospod grof — vi se norčujete iz mene?«

»Ne, popolnoma resno govorim! Gospod župnik vam bo to potrdil. Sv. Mihael mora vstati in zakon vzajemnosti mora vladati v hribih. To so bili vendar vaše sanje.«

Alban je planil kvišku, njegov obraz je vztrepetal. »O Sv. Mihael bo — oh, komaj verjamem. Sv. Mihael bo odrešen in prost? Sv. Mihael bo srečen? To je kakor čudež!« In ob tem veselju je pozabil na kazen, ki ga je zadela.

»Pridobili smo si ga,« je rekel grof pri odhodu župniku in pogledal na mladega, svetločasa fanta, ki je venomer ponavljal: »Živijo Sv. Mihael! ...«

Na stotine ljudi je sprejelo ta klic in ga poneslo ven pred sodno poslopje na mestne ceste.

Ko sta prišla po stopnicah grof in župnik, so se gnetli okoli njih ljudje od Sv. Mihaela, ki so skoraj vsi prišli zadnji dan k obravnavi. Obkolili so ju, jima tiskali roke in ju spremljali z glasnimi klici skozi mesto.

* * *

Minila je jesen, zima je vladala v hribih. Nekega mrzlega zimskega dne se je vrnil Alban domov. O Bog — kako mu je sijal nasproti njegov domači kraj v svojem zimskem sijaju! Pota in steze so bile pokrite z belo odejo, na drevesih in grmovjih je bliščalo milijon demantov in gore so si nadele na uporne prsa srebrni oklep — kako lep je bil domači kraj!

Pot mu je tekel s čela, ko je stopil v Gretino kočjo. »Tu sem,« je zavriskal, »Rika — tu sem.«

Rika mu je planila okoli vratu. »Hvala Bogu, da si tu ...«

»Toda, prihajam iz —«

»Tiho,« je rekla Rika in mu zaprla usta. »Tiho, ne izgovori grde besede. V mojih očeh si čist. Sreča je prišla danes k nama in trdo jo bova držala. Komaj si morem to misliti, Alban — kar vriskala bi!«

»Kar vriskaj, Rika! Kar vriskaj! Dovolj si že trpela. Toda sedaj je to minilo — sedaj se je začelo veselje —«

Naslonila je glavo na njegove prsi ter zrla vanj z ljubeznijo in zaupanjem.

Z močno roko jo je objel. »Ti moja, moja sreča,« je rekel pijan radosti.

Prišla je pomlad! Gozdovi po gorah so ozeleneli, modre zvončnice so kimale s svojimi glavicami v toplem veterčku, njihovo sladko zvonjenje je zvenelo po

svetu, v gozdu se je razlegalo petje drozgov.

Tudi k Sv. Mihaelu je prišla nova pomlad — pomlad življenja! Iz zločina in kazni so se dvignili ljudje v sveto kraljestvo miru. Resno so se kesali in težko spokorili. Sedaj so bili odrešeni in z neprestanim delom so skušali popraviti, kar so zakrivali.

Kamnolomi so stali v polnem obratu. Drobnozrnato kamenje se je bogato razpečevalo in neštevilni vozovi so izvažali ogromne skladnice v svet.

Alban, ki je vodil vse podjetje, je napel vse svoje sile, da bi dvignil podjetje. Bil je pripravljen, izkušen, zelo marljiv in je imel srečno roko. Neizmerno vesel je bil, da je mogel dvigati mrtve zaklade, ki so bili vrelec blagoslova in blagostanja za obubožano vas. Njegov san je bil izpolnjen, grad in vas sta se poobrila. Grof Hugo je dal občini kamnolome za nizko ceno v najem. Delavci in vozniki so imeli dobro plačo, dobiček pa se je stekal v občinsko blagajno, iz katere je vsak dobil svoj delež, sorazmeren njegovemu delu. Del dobička se je porabil v splošno-korisne svrhe, za napravo in popravo novih potov in cest, za izobrazbo, za bolniško blagajno in za zavarovanje in za dobrodelne ustanove.

Alban je bil enoglasno izvoljen za župana in vlada, ki je dolgo časa oklevala, ga je morala potrditi. Uvedel je strogo, toda pravično vlado pri Sv. Mihaelu in nov duh je zavel v občini: duh reda in krščanske mravnosti. Alban in župnik sta delovala skupaj v dobrobit občine.

Alban in Rika sta bila srečen par. Oba sta bila pridna pri delu, poštena in zvesta v življenju, trdna v veri in božjem zaupanju — dva zmagovalca, ki sta prestala trdi boj in našla mir. Rika je bila njegov ponos, solnčni žarek hiše, njegova mlada, svetoča majska sreča!

V vseh hišah in družinah je začelo čudovito zeleneti in cveteti, povsod je poganjalo močno in lepo, kakor pomlad, veselje do življenja: Sv. Mihael je bil popolnoma izpremenjen.

Jeseni je doživela vas veliko veselje: župnika je zopet dobila nazaj podoba Sv. Mihaela. Veselje vaščanov je bilo brezmejno. V slovesnem sprevodu so šli sliki nasproti, vse hiše so bile okrašene in v zastavah, kakor bi pričakovali kakega kneza. Sv. Mihael, njihov mogočni varih, je zopet kraljeval v glavnem oltarju, stara podoba milosti, do katere so imeli toliko zaupanja, je bila zopet v njihovi sredi.

Ker je bil sedaj mir, je obnovil župnik staro romanje. Iz vseh bližnjih vasi so vreli ljudje k Sv. Mihaelu in noč in dan so gorele darovane sveče na glavnem oltarju. Župnika je navdajalo to z iskrenim veseljem in pripisoval je ta čudež moči nadangelovi.

Seveda, ti dobri gorski župnik: Sv. Mihael je pomagaj! Toda nekoliko tudi tvoja ljubezen, ti zvesti pastir! Ljubezen, ki si jo vse življenje sejal, je začela zeleneti!

Samo tam gori na grad se ni naselilo veselje. Grof Hugo ni mogel pozabiti Julije, ter je žaloval za njo kot bi umrla. Siva popotnica je hodila neprestano ob njegovi strani: bolečina.

Vsled te bolečine in lastnih skrbi je bil grof obziren napram soljudem. Trudil se je, da bi olajšal v vasi vse trpljenje, potegnil ljudi iz revščine in bede, jih osrečil in pripeljal na svetlo pot. Staro sovraštvo vaščanov je polagoma izginilo ter se izpremenilo v spoštovanje in ljubezen. Zakaj vsi so videli, kako dober je bil grof Hugo z njim in kako se je trudil, da bi staro krivico izpremenil v pravico.

Kljub temu je ostal grof samotar. Tudi Čiška ga je zapustila. Bila je ob Ženevskem jezeru v nekem imenitnem, dekliškem zavodu. Grof Hugo je hrepenel po svojem otroku. Pozimi, ko je imel bolečine v nogi, je bil priklenjen na grad. Toda takoj, ko je prišla pomlad, ga je vleklo k svojemu otroku. Tudi to leto je hitel k Čiški.

Razno.

Dimnik. V ameriški državi Washington je železna tovarna Tacoma, ki se ponaša z najvišjim dimnikom na svetu. Visok je 175 metrov, skoraj trikratni ljubljanski grad, napravljen je pa iz močne opeke.

Prav ima. Mlad pisatelj je bral francoskemu pesniku Tristanu Bernardu svoj roman, da bi zvedel njegovo sodbo o romanu. Tristan potrpežljivo poslušal. Ko pisatelj konča, vpraša Bernard: »Kaj pa junakinja, kaj je bilo s njo?« — »Zastrupila se je.« — »Veste kaj, bolje je, da bi se ustrelila, zato, da se bo bavec pri puku vsaj zbudil, ker je med branjem zaspal.« Pa je Tristan tudi gotovo zaspal, ker ni vedel, kakšen je bil konec.

Norec. Nekli gospod je prišel v norišnico in je videl tam norec, ki je vozil samokolnico sem in tja, deset metrov naprej, deset metrov nazaj. A samokolnica je bila okoli obrnjena, dno je bilo na vrhu. Ko se je poznik nekoliko odstračil, je vprašal gospod norec, zakaj ima samokolnico okoli obrnjeno. »Veste gospod, če bi jo vozil tako kot navadno, bi moral ves dan kamenje voziti.«

V jetaščici. Ravnatelj: »Torej, delati boste morali. Delo si pa lahko izberete; lahko pisate jerbase ali pa prirezujete šibe zanje ali kaj drugega.« — »Gospod ravnatelj, jaz bi bil najrajši agent za jerbase.«

Cez Atlantski ocean. Francoz St. Roman je hotel leteti iz Afrike v Južno Ameriko čez Atlantski ocean, pa se mu je v Afriki aparat pokvaril. On je mornariški častnik, in mornariška uprava mu je prepovedala nadaljevanje poleta. Kljub tej prepovedi je pa vseeno letel in je prišel srečno v Brazilijo. Gotovo mu bo mornariška uprava njegovo neubogljivost odpustila.

Smešni fašisti. Italijanu Pinedo, ki je letel čez Atlantski ocean in nato iz Južne v Severno Ameriko, je v Severni Ameriki aeroplan zgorel. Pinedo je vnet fašist. Zato so fašisti v Ameriki zaglali krik, da so zažgali aeroplan nasprotniki fašistov. In sedaj, ko so poslali Italijani za Pinedom drugi aeroplan, ga je na ladjo v New York prišlo stražit šest fašistov, z bodeli so bili oboroženi. Ko so poslali aeroplan po železnici naprej, ni nihče vedel, s katerim vlakom se pelje. Tako so se ball. Zrak. Če hočeš dobiti 1 liter tekočega zraka, moraš porabiti za to 800 litrov navadnega zraka.

Prednosti

staropreizkušene

MAGGI[®] jeve ZABELE

1. Finost
In z njo združene blagostlastnosti.
2. Izdatnost,
kar največja belilna moč, zatoraj
3. Cenenost.
4. Neomejena stano-
vitnost, čprav je
steklenica že načeta.

Pazite pri nakupu na ime
„MAGGI“ na rume-
no-rdeči etiketi.

Meh za smeh.

Mati je vprašala sinka: »Tinček, povej, katerega imaš najrajši?« — »Mamo.« — »In potem?« — »Sestrico.« — »In potem?« — »Teto.« — »Kedaj pa jaz pridem?« se je oglasil oče izza peči. — O polnoči, ali pa ob dveh zjutraj se je glasil Tinčkov odgovor.

»Časopisu sem poslal vprašanje, kako dolgo kravo molzti.«

»In kaj je odgovoril?«

»Ravno tako kakor kratko.«

Učitelj: »No dečki, kateri mesec v letu ima 28 dni?«

Brihten deček: »Vsih dvanajst.«

»Če me poljubiš, bom poklicala očeta.« — »A kaj zato,« in jo je poljubil. Skočila je pokoncu: »Očetu bom povedala,« ter odšla iz sobe. Ko je očeta dobila, mu je tiho rekla: »Adamič bi rad videl vašo

novo puško.« — »Mu jo pa nesem kazat,« je rekel oče. Minuto nato se je prikazal med vrati s puško v roki. V tem trenutku je Adamič planil skozi okno in nikoli več ga ni bilo k hiši.

Učitelj je razlagal o vrtnarstvu in kako obvarujemo rastline pred mrazom. Janez pa ni pazil. Učitelj ga je zato vprašal: »Janez, na kateri način najlaže obvarujemo rastline pred mrazom v maju?«

Janez: »Da jih sadimo v juniju.«

Novoporočena žena (nevoljna): »Pa sem ti rekla, da mi ne hodi v kuhinjo, France. Le poglej, kaj si naredil. Kuharsko knjigo si mi na tla izbil in vse zmešal. Sedaj ne vem, na kateri strani sem imela odprto in tudi ne vem kaj sem kuhala.«

On: »Nocoj sem pa spal kakor hlod.«

Ona: »Da, da, kakor hlod, skozi katerega teče žaga.«

Kako lepa je postala deklica! In kako veliko je bilo njeno veselje, ko je imela nekaj tednov pri sebi svojega očeta, ki jo je odpeljal iz strogega zavoda.

Čudovito lepo je bilo na jezeru. Vozila sta se v lepem, ozkem čolnčku do raznih obrežnih krajev in hodila preko cvetočih travnikov. Zvečer sta sedela na terasi Grand-hotela, gledala na jezero in poslušala godbo... Oh, ta čudovita terasa z bleščečimi gredičami, s tropičnimi rastlinami, ki so plavale nad jezerom kakor viseči vrhovi pravljničnega kraljestva, obljudeni od veselih, smehljajočih ljudi. Čiška je bila vsa navdušena.

In potem to krasno jezero! Sama modrina in modrina, zrak in voda v objemu sredi zlata in nesne modrine.

»Raj!« je rekla Čiška, toda nenadoma je umolknila, položila svojo roko na očetovo in rekla tiho: »In vendar oče — veš, kje je še lepše?«

Prikimal ji je: »Domal!« In trčnila sta s kozarcema, napolnjenima z zlatorujnim vinom: »Pozdravljena domovina, lepa domača dežela!«

V tem trenutku je šel tik ob njuni mizi nek mlad, vitek gospod. Slišal je zadnjo besedo, obstal in začuden pogledal Čiško. Za trenutek so se njune oči srečale. Čiška je zardela pred ostrim pogledom. Povesila je oči in začela govoriti z očetom, dočim je mladi gospod omahovaje odšel naprej.

Čiška je skrivaj gledala za njim in mislila: »Kje sem že videla ta ostrorazani obraz? In to ponosno hojo? In te oči... te oči?«

Tedaj je tujec izginil.

Samo še nekaj dni — in oče je zopet odšel. Težko je bilo slovo, toda grof Hugo ga je skušal olajšati z obljubo, da bo kmalu zopet prišel.

Čiška pa je z odprtimi očmi sanjala dalje... In pri tem je vedno stopil pred njo mlad, svež obraz in dvoje oči jo je vprašujoče pogledalo.

Nekega večera pa, predno je zaspala, je nenadoma skočila kvišku, stegnila roke in zavpila: »Sedaj vem, kdo je bil — njegove oči so mi ga izdale...« Kakor kakor blisk jo je spreletelo to spoznanje. Sklenila je roke na mlado srce in zašepetala: »Mihael... ti moja ljubezen!«

In s smehljajem je zaspala, ter vzela s seboj v svoje sanje sliko ljubljenega....

4. poglavje.

K Sv. Mihaelu je končno prišla sreča! Toda nobena sreča ni neskaljena, v vsaki gloda zloben črv.

Tako je bilo tudi pri Sv. Mihaelu. Toda tu je bil zmaj: žrelo nad Hudičevo kuhinjo. Vsako leto so pridrlji z gor hudourniki, napolnili žrelo, hrumeli v dolino in opustošili vas in polja. Jezove so odnesli kakor igračke, neka hišica se je pogreznila v brezno, cerkev in vas je bila brez moči napram divjajočim elementom — in nobenega rešitelja ni bilo, ki bi se šel bojevat z groznim zmajem.

Vroč poletje je prišlo v deželo. Kolikorkrat se je pripravljalo k nevihti, so trepetali prebivalci Sv. Mihaela. Prišel je praznik sv. Petra in Pavla. Težka sopenica je ležala nad vasjo in polji, nad travniki je trepetal zrak.

Kljub vročini je šla popoldne gospa Rika v gore, ker je bila mati Greta nekoliko bolna. Peljala je s seboj svojega triletnega sinčka, ker je hotel iti z njo. Rika je zelo hitela, ker hotela biti še pred večerom doma.

Težko so minevale ure. Zlati blesk, ki je ležal nad gorami, je ugasnil, temni oblaki so se kopičili na nebu, moten fosforni sijaj je trepetal nad vrhovi in v daljavi je votlo grmelo. Slovesno je pel neki zvon, na oknih so gorele blagoslovljene sveče in iz vsake hiše se je čula glasna molitev.

Skozi vas je drvel Alban. »Kam, Alban?« mu je zaklical župnik, ki je baš prišel iz cerkve.

»V gore k Greti! Žena in otrok sta jo šla obiskat in ju še ni nazaj. Zelo me skrbi... ob slabem vremenu!« Pokazal je temno nebo in z naglim pozdravom odhitel.

»Bog z vami!« je zaklical župnik za njim, Toda vihar je zadušil njegove besede.

V viharju je hitel Alban navzgor. Dež ga je bil po obrazu, peneče vode so hitele proti njemu, bliski so švigali kakor goreče ogromne sulice. Alban se ni zmenil za vse to. Z donečim glasom je klical: »Rika — Rika!... Fantek!... Moj ljubi fantek!...«

A ni dobil odgovora. Hitel je vedno više in više. Čisto temno je postalo v tem.

Zvonček je zaječal skozi bučanje, glasno petje se je razlegalo skozi divji vihar.

V svitu bliska je zagledal Alban žensko, ki je vlekla za vrv pri zvončku, ensko z vihrajočimi lasmi: »Greta!... Mati Greta!« je zatulil v vihar.

Starka ga ni slišala. Vlekla je za vrv in zvonček je pel z groznimi zvoki — zvon vode, zvon nevarnosti. Sv. Mihael je bil v nevarnosti!

»Mati Greta!« je zakričal Alban z vso silo svojega glasu, »kje je Rika?«

Soferji. V šoli vpraša učitelj: »Dva avtomobila odideta, prvi ima hitrost 40 kilometrov, drugi hitrost 60 kilometrov. Prvi gre pol ure pred drugim. Kje bo drugega dohitel?« Pečkov odgovor: »V prvi gostilni.«

Več moških ali več žensk? V Evropi pride na 1000 moških 1021 žensk, v Afriki 908, v Ameriki 973, v Avstraliji 822, v Aziji 958. Kakor vidimo, je samo v Evropi več žensk kot moških, povsod drugod jih je manj. V Avstraliji je razmeroma najmanj žensk; to pa zato, ker je Avstralija moderna naseljeniška dežela in ker je med naseljenci zmeraj več moških kot žensk.

Koliko stane severni tečaj? Na Norveškem so izračunili, koliko so stale ekspedicije na severni tečaj v letih 1898—1909. Leta 1909 je bil tečaj odkrit. Svote znašajo okoli 735 milijonov dinarjev v sedanji vrednosti. Če pa računamo zraven še stroške vseh ekspedicijskih 16. stoletja naprej, pridemo nad 1000 milijonov dinarjev, torej na celo milijardo.

V Belgiji so našli pri zadnjem ljudskem štetju 5.484.000 prebivalcev (1. jan. 1927), za 637 tisoč več kot jih je bilo 1. jan. 1921. Torej je prirastek zelo velik. Na 1000 moških pride 906 žensk; prej je bilo število žensk razmeroma manjše, v zadnjem času se pa zelo hitro približuje številu moških. Meri pa Belgija nekaj nad 108.000 kv. kilometrov, je torej dosti manjša kot Jugoslavija, ki meri 249.000 kv. kilometrov, ali pa kot Rumunija, ki meri 295.000 kvadratnih kilometrov.

„Domoljubov“ Mali oglasnik

Vsaka drobna vrstica velja za enkrat Din 5. Naročniki „Domoljuba“ plačajo samo polovico, ako kupujejo kmet. potrebščine ali prodajajo svoje pridelke ali iščejo poslov ozir. obrtniki pomočnikov ali vajencev in narobe.

Vajenca za sprejme pri sodarsko obrt prosti hrani, stanovanju in perilu FRAN REPIC, sodar, Ljubljana, Trnovo.

Po zelo znižani ceni

kupite razno manufakturno blago za moške in ženske obleke, kakor tudi polsvilene in svilene rute, katere prodajam radi prevelike zaloge izpod cene!

Anton Savnik,
Škofja Loka.

Hlapec za konje, dekla za poljsko delo in hlapec za vole, zanesljivi in z dobrimi spricvali, se iščejo. Graščina Bokalec, p. Vič pri Ljubljani.

Vajenca za čevljarstvo obrt sprejme FRANC TRČEK, Brezovica 79 pri Ljubljani.

Mladenič, vsaj 14 let star, dobi službo pomočnika pri pokop. cerkvi Sv. Križa v Ljubljani. — Nastop takoj. — Zglasiti se je pri pokopališki upravi pri Sv. Križu, p. Moste pri Ljubljani.

Hišico, zidano, bližina železnice, takoj kupim. Ponudbe na A. LOGAR, Mačkovec, Prekmurje.

Mizararskega vajenca

sprejme takoj FRANC KUCLER, mizar, mojster v Polhovem gradu.

Kapronaj je posestvo

z okroglo 50 mernikov posestva, travniki, vinograd in gozdovi, z vsemi gospod. poslopji. — Poizvedbe na Rudolfa Debevec, Dobruška vas št. 33, p. Škofljana.

Organisti! Pozor, novol Bervar, op. 12, štiri žalostinke, 6 Din; Bervar, op. 11, šest pesmi k blagoslovu, 6 Din. — KNJ. GARNICA GORICAR & LESKOVŠEK — CELJE.

Ustanovljena 1. 1889.

Telefon štev. 16.

Poštni ček 10.533.

Mestna hranilnica ljubljanska

Stanje vlo- (Gardška štedenica) Stanje vlo-
ženega denarja Ljubljana ženega denarja
nad 250 milio- nad 1.000 mili-
nov dinarjev. Prešernova ulica jonov kron.

sprejema vloge na hranilne knjižice kakor tudi na tekoči račun in sicer proti najugodnejšemu obrestovanju. — Hranilnica plačuje zlasti za vloge proti dogovorjeni odpovedi v tekočem računu najvišje mogoče obresti.

Jamstvo za vse vloge in obresti, tudi tekočega računa, je večje kot kjerkoli drugod, ker jamči zanje poleg lastnega hranilniškega premoženja še mesto Ljubljana z vsem premoženjem ter davčno močjo. Vprav radi tega nalagajo pri njej sodišča denar nedoletnih, župnijski uradi cerkveni in občine občinski denar.

Naši rojaki v Ameriki nalagajo svoje prihranke največ v naši hranilnici, ker je denar tu popolnoma varen.

»Gašper, ali veš, da v spanju govoriš?«

»No, ali mi še tistih par besedi ne privoščiš?«

»Kaj, najlepše, kar si imela na sebi, lase si dala proč?«

»Sedaj ti lahko povem. Saj niso bili moji.«

Marko: »Zdaj sem pa dobil dobro službo. Cel dan imam sam zase.«

Tine: »Kakšna služba pa je to?«

Marko: »Nočni čuvaj sem postal.«

Samo kratek čas

Poizkušajte uporabljati za negovanje telesa pravi Fellerjev blagodišeči „Elsafluid“ in zvedeli boste, kaj je do sedaj manjkalo v Vaši hiši. Za glavo, za pleča, za roke, za noge, za oči, za zobe, za vrat, za mišice, za živec, za vse dele človeškega telesa se je izkazalo koristnim dnevno umivanje, drgnjenje, grgranje s pravim Fellerjevim Elsafluidom že od časa naših dedov in opravičuje njegov glas kot zaupljivega ublažitelja bolečin in kosmetikuma. Za zunanjo in znotraj močnejši in izdatnejši kot francosko žganje.

Zahtevajte za poizkus v lekarnah in odgovarjajočih prodajalnah izrecno »Fellerjev« pravi Elsafluid, v poizkusnih steklenicah po 6te Din, v dvojnatih steklenicah po 9te Din, ali specialnih steklenicah po 26te Din. Po pošti pride tem cenejši, čim več se naroči naenkrat; z zavojnino in poštino vred stane:

3 poizkus.	ali 6 dvoj.	ali 2 specialni stekl.	61 ^{te} — Din
27	18	6	137 ^{te} —
54	36	12	259 ^{te} —

Naročila nasloviti različno takole:
EUGEN V. FELLER, lekarna v Stabiet Donji, Elsatrg br. 16, Hrvatska.

Najboljši in najekonomičnejši

Elektromotorji

iz znanih čeških tvornic

Škodovih zavodov v Plzinju

se nahajajo v velikosti 1/4 KS do 30 KS stalno v naši zalogi v Ljubljani. Obrnite se na

Civ. inž. M. A. STEBI

Ljubljana, Selenburgova 7

Tel. 2966

Najcenejše kupite

olinate in suhe barve, lake, firnež, terpentini, prašno olje ter vse slikarske in piekarske potrebščine pri trdki

ORIENT D. Z.
LJUBLJANA, DUNAJSKA CESTA 14
poleg trgovine Schneider & Verovšek

Za spomladne in letne obleke imamo veliko zalogo novodošlega moškega in ženskega blaga in lepo izbiro svilenih rut in šerp

FABIANI & JURJOVEC

Ljubljana, Stritarjeva ulica 5

Krojači in šivilje pišite po vzorci!

Najpopolnejši

STÖWER

šivalni stroji

za šivilje, krojače in čevljarje ter za vsak dom.

Preden si nabavite stroj, ogledajte si to izrednost pri trdki

L. Baraga,

Ljubljana

Selenburg, ul. 6/1.

Brezplačen pouk.

15 letno jamstvo.

Denar

se prihranite, ako kupite dobro blago za obleke in perilo; to pa le zato, ker

najdete

v občno znani, nad 50 let obstoječi trgovini

R. Miklauc

„PRI ŠKOFU“, LJUBLJANA

zelo veliko strokovno odbrano zalogo prvovrstnega kamgarna za moške obleke, fino svilen, volnen in perilno blago za ženske obleke, kakor tudi vse druge vrste blaga. — Postrežba zanesljivo poštena. Naročila po pošti se takoj izvršijo.

V VSAKO HIŠO »DOMOLJUBA«

Zdravje je največje bogastvo!

Kdor je malekven? Kdor je bled? Kdor ima slabe živce? in vsled tega pomanjkanje spanja in pogosti glavobol. Kdor nima teka? Kdor boleha na pljučih? Kdor je malaričen? Kdor boleha na želodec, naj pije „ENERGIN“

Železnato kina vino. Slabi nerazviti otroci z uporabo „Energina“ železnatega kina vina prav gotovo dobe zdravo in rdečo barvo, pridobili bodo na teži telesa in postali odporni proti vsem boleznim.

Naslov za poštna naročila: LABORATORIJ „ALGA“, SUŠAK 12

S poštnino vred 3 velike steklenice za 128 Din, 6 velikih steklenic za 248 Din in 1 mala zastoj. — V ceni je računana poštnina, zaboj in zavojnina.

JAVNA ZAHVALA.

P. n. LABORATORIJ „ALGA“, SUŠAK 12.

Poizkusil sem Vaše zdravilo „ENERGIN“ tudi jaz na priporočilo svojih prijateljev, pa Vam moram javiti, da sem z uspehom zelo zadovoljen. Imam sedaj izbornen tek, počutim se mnogo krepkejšega in izgledam mnogo boljše. Mnogi sosedje se zanimajo sedaj za Vaše dobro zdravilo „ENERGIN“, železnato kina vino, tudi me prosijo, naj jim ga naročim. Pošljite mi takoj 6 steklenic velikih, drugi se bodo pa obrnili naravnost na Vas.

Bodešče, 16. Bled, 15/II. 1927.

S spoštovanjem JOZEF JEKLER, posestnik.

Najboljšo eksistenco in velik zaslužek

nudimo gospodom in tverkam v vseh krajih SHS, ki prevzamejo razpečevanje naših treh nedosežnih in za poljedelstvo, posebno pa za živinorejce izredno važnih, patentiranih živinozdravilnih izdelkov. Izdelki so sledeči: „EX REZIA“, prašek, ki povzroči, da z veseljem kro konji, govedo, teleta, prašiči, ovce in koze, sploh vse domače in koristne živali, tudi divjačina; ki posebno po vseh boleznih, kugah izredno pomnoži elastičnost žretnosti in povzroči zopetno okrevanje; v najkrajšem času porast mesa in maščobe znatno množeče zdravilno sredstvo vpišuje odpernost proti vsem boleznim, posebno proti vsem kuznim boleznim, kot n. pr. rubeleči, vrančnemu prisađu, davici, kozam, zaprtju. Pospešuje produkcijo mleka pri kravah in kozah in zboljšuje kakovost istega.

Izdelek „OSBERG O“, prašek za konje. Najsijajnejše, zjamčeno učinkujoče zdravilno sredstvo proti konjskemu kašlju; ozdravlja celo v najtrdovratnejših slučajah in preprečuje tudi konjsko smrkvost, ki navadno sledi tej bolezni. Izdelek „PARACELSUS I.“ za vse slučaje kuge na gobcu in parkljih. Ze v treh urah je žival rešena, ako se ne nahaja v zadnjem štadiju bolezni!

Jamstvo za uspeh.

Gospodje ali tverke, ki bi se zanimali za ustanovitev razpošiljalnega skladišča za posamezne okraje v SHS in razpolagajo s potrebnim kapitalom, se prosijo, da stopijo v stik s proizvajalno tverko (dopisovanje nemško). Vprašanja pošljite takoj z navedbo obsežnosti dotičnega okraja in razpoložljivega kapitala na:

Bauernschutz - Wirtschaftsgemeinschaft G. m. b. H.
Berlin - Charlottenburg 5. Windscheidstrasse 22.

Težakovo hranilno in zdravilno OLJE za ŽIVINO — je najboljšo sredstvo za okrepitve zaščitne živine, o čemur govori že več sto zahvalnih pisem. Naročite za poskušnjo vsaj eno ročko od 5 kg za Din 125.— pri tverki: **M. TEŽAK, ZAGREB, Gundulićeva 13.** 1162

Najboljša kosa sveta za 18 Din

— dokler traja zaloga — pri **FR. STUPICL**, trgovina z železnino in poljedelskimi stroji, Ljubljana.

Edino najboljši šivalni stroji in pletilni švic. „Dubied“ stroji ter kolesa za rodbino, obrt in industrijo so le

Jos. Petelinca

Gritzner, Adler

Najnižje cene! Tudi na obroke!

Ljubljana

blizu Prešernovega spomenika.

Pouk v vazenju brezplačno.

Večletna garancija.

Neutrujeni

veseli

kadar so

Palma

pete na

čevljih.

Venecin

izredno zdravilna voda proti

reumatizmu in išlasi, želodčnim in črevesnim boleznim ter za nego ran

dobiva se zopet v vsaki lekarni in drogeriji. Skladišče za grosiste: **Isis d. d. Ljubljana**.

Oglejte si

nove šole in čigge
ter žensko blago
za poletne obleke
ki jih dobite po zelo nizkih cenah
v manufakturni trgovini

Josip Šlibar

Ljubljana, Stari trg 21

poleg Zalaznih

Ali se hočete osvoboditi
profina

revmatizma

bolečin v boku

in išlasi brez nevarnosti?

Revmatizem je grozovita, zelo razširjena bolezen, ki ne prizanaša ne revnemu ne bogatemu, svoje žrtve išbe v borni koči pa tudi v palačah. Zelo mnogotere so oblike, ki se v njih pojavlja ta bolezen, in prav pogosto niso boli, ki jim dajemo vsa druga imena, nič drugega kot

revmatizem.

Seđej so bolečine v udih in sklepah, seđaj zopet otekli udje, sključene roke in noge, trganje, zbadanje po raznih delih telesa, da celo slabe oči so prav pogosto posledice revmatičnih in protinskih bol.

Kakor pa je raznolika podoba, ki jo nudi ta bolezen, tako mnogostranska so vsa mogoča in nemogoča sredstva, zdravila, mešanice in mazila, ki se priporočajo trpečemu človeku. Največji del med njimi ne more prav nič pomagati, kvečjemu prinese polajšanje za kratko dobo.

Kar Vam tu priporočamo, je neškodljivo zdravljenje s pitjem, ki je že mnogim trpečim pomagalo!

Naše zdravljenje je izborno in učinkuje naglo tudi pri zastarelih, kroničnih slučajah.

Da si pridobimo prijateljev, smo se odločili, da bomo vsakomur, ki nam piše poslali popolnoma zastoj

našo zanimivo, zelo poučno brošuro o vodnem zdravljenju.

Kogar torej mučijo bolečine, kdor se hoče na nagel ačin osvoboditi svojih bolezní brez vsake nevarnosti, naj piše še danes!

August Märzke, Berlin-Wilmersdorf
Bruchsalterstrasse 5, Abth. 303.

Dol

obvezo in odprile
vendar enkrat od
ter ne kupuje v
trgovinah, kjer
Vam nudijo slabo
robo za drag denar
ampak kupite še
danes dopisnico

za 50 par in pišite takoj po ilustrirani cenik z več tisoč slikami na veletrgovino

R. Stermecki, Celje štev. 19

v katerem najdete po čudovito nizkih cenah obleke, čevlje, klobuke, srajce, ure, harmonike, britve, toaletne, modne, jeklene in galanterijske predmete. Naročila čez 500 Din. poštnine prosto. Kar ne ugaja, se zamenja ali vrne denar